

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 178.
1938. augusztus 12., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938, Trib. Arad.

Silviu Dragomir dr. kisebbségi főköormánybiztos rokonszenves nyilatkozata a kisebbségi magyarságról

A kisebbségi főköormánybiztos fogadta Willer Józsefet.

„Mindent el fogok követni, hogy a magyarokat a román állam igaz barátaivá tegyem!”

Bucurestből jelentik: Dr. WILLER Józsefet szerdán kihallgatáson fogadta Silviu DRAGOMIR dr., kisebbségi főköormánybiztos. Willer üdvözölte a főköormánybiztost kinevezése alkalmából, mire Silviu Dragomir dr. rendkívül szívélyes formában fejezte ki a magyar kisebbség iránti rokonszenvét, kijelentette, hogy ismeri a magyarság problémáit és a maga részéről mindent el fog követni, hogy a magyarokat a román állam igaz barátaivá tegye. Feladata megoldásánál állandó

kontaktusban kíván lenni a magyarság vezetőivel s készséggel meghallgatja előterjesztéseiket. Hozzátette Dragomir főköormánybiztos, hogy ugyanígy gondolkodik Miron Cristea patriarcha-miniszterelnök és Calinescu belügyminiszter is. A mindvégig barátságos és szívélyes beszélgetés végén, Dragomir főköormánybiztos kilátásba helyezte Willernek, hogy a jövő hét folyamán több időszaki kérdést fog vele megtárgyalni.

Hogyan kell értelmezni a kisebbségek jogait és kötelezségeit összefoglaló törvényrendeletet

A bucurestli sajtó egyre nagyobb és terjedelmesebb cikkekben tárgyalja azt a nagyrahangsított rendeletet, amely a kisebbségi főköormánybiztosság működését, egyben az ittélő kisebbségi néptömegek jogait és kötelezségeit foglalja egységes statútumba. A bucurestli „Romania”,

„ROMANIA”:

Vége a téves értelmezéseknek

Azok a törvényes rendelkezések, amelyeket a kormány a kisebbségi kérdés egyszersmindenkori megoldása érdekében hozott, alkalmasak arra, hogy egy a román faji határok között élő más népet, mint a többségi népet teljes mértékben kielégítsék. Valóban, azok a szabályok, amelyeket a kormány a kisebbségi főköormánybiztosság megszervezésére és működésére egyrészt, valamint az egyes minisztériumoknak a kisebbségekkel szembeni eljárási módozatát illetőleg másrészt hozott, a legbökezűbb és ugyanakkor legméltányosabb módon biztosítják a kisebbségek számára mind azokat a jogokat, amelyekre kettős jellegűnek fogva, — mint egy olyan nemzet fia, akik szabadon megőrizhetik népi karakterüket, ugyanakkor pedig a román állam hiv. állampolgárai — számíthatnak.

— A többségi lakosságnak minden oka megvan arra, hogy örvendjen, amiért a kormány törvényileg szabályozta a kisebbségi kérdést.

E szabályok egyszersmindenkora megszüntetik mindazokat a jogi összeütközéseket, félreértéseket és téves értelmezéseket, amelyeknek a kisebbségekre vonatkozó eddigi rendelkezések helyet adtak.

A statútum pontosan és kategórikusan körülírja a faji kisebbségek jogait és kötelezségeit a román állam keretén belül az alkotmány alapján. A kormány törvénykezési szabályai megvalósítják az országban élő különböző népek szükséges együttműködését.

— Tulajdonképpen azonban a kisebbségeket érintő rendelkezések semmiféle jogi újítást nem tartalmaznak.

Valamennyi kisebbségi vonatkozású rendel-

amelynek kapcsolatai a kormány irányító tényezőivel közismertek, augusztus 12-iki keltezésű 72. számában újabb nagy cikkben foglalkozik „T. C.S.” jelzésű cikkírója tollából a statútummal, amelyről a következőket írja:

kezés megtalálható úgy az alkotmányban, mint más régebbi törvényszakaszokban.

Az egyetlen új dolog és ami dicsőségére szolgálhat a kormánynak, az az, hogy minden a kisebbségeket közelről érdeklő törvényintézkedést

egyetlen törvény keretei közé sűrítette.

Magát a kisebbségi főköormánybiztosságot a februárban megszavazott új alkotmány előírta. A főköormánybiztosság a vallás- és művészetügyi minisztériumban eddig létezett kisebbségi ügyosztály hatáskörén kívül speciális megbízatással fog birni. Így: a kisebbségekkel szembeni törvényes intézkedések alkalmazására való felügyelet, szükség esetén intézkedhet a hatóságok mellett abban az irányban, hogy a kisebbségekre vonatkozó rendelkezéseket egységesen, pontosan és méltányosan hajtsák végre, végül mindazoknak a kérdéseknek a tanulmányozása, amelyek az országban élő kisebbségi népet érintik és az illetékes fórumoknak a kérdések megoldására vonatkozólag javaslatokat terjesztenek elő. Vagyis más szóval, amíg eddig a kisebbségeket érintő intézkedések hozatala több hatóság hatáskörébe esett, most

egyetlen kézbe fut össze: a főköormánybiztos kezébe.

abból a célból, hogy az intézkedések alkalmazásának terén megőrizze az egységet.

— A törvény 3. szakaszában leszögezi azokat az elveket, melyeknek a kisebbségi főköormánybiztosság működésében vezetnie kell. Így az alkotmány negyedik szakaszában lefektetett elvet itt is megtaláljuk: minden román, faji eredetre és felekezetre való tekintet nélkül a hazát élete legfőbb értelmének és tartalmának kell, hogy tekintse. Az

állam kisebbségi politikájának ez az elv a sarokköve:

a kisebbségek legtokéletesebb lojalitása a román állammal szemben.

Egyenlőség a törvény előtt

— A kisebbségi fajhoz tartozó lakosok kötelezségei után a törvény felsorolja azok jogait is, amelyeket különben az alkotmány 5. szakasza foglalja magában:

valamennyi román állampolgár nyelvre, fajra s vallásra való tekintet nélkül egyenlő a törvény előtt,

amelynek tisztelettel és engedelmisséggel tartozik. Az érvényben lévő törvények minden román állampolgárnak nyelvre, fajra és vallásra való tekintet nélkül ugyanazokat a polgári és politikai jogokat, ugyanazt az elbánást és ugyanazon garanciákat biztosítja. Következésképpen a kisebbségi román állampolgárok vallási téren, a sajtóban, személyes érintkezésben és a kereskedelemben, ugyancsak mindazon összeüvöleteken és gyűlékezéseken, amelyek az illetékes hatóságok által jóváhagyott alap-szabályok alapján ülték össze,

szabadon használhatják anyanyelvüket.

Hasonlóan, az alkotmány 10. szakasza, az 1920. szeptember 26-ikán kihirdetett törvény 8. és 9. szakasza és a kultusztörvény 1., 3. és 24. szakasza alapján könnyítéseket léptetnek érvénybe a kisebbségeknek a bírói hatóságok előtti nyelvhasználat tárgyában. A kisebbségi állampolgárok a többségi állampolgárokhoz hasonló feltételek mellett létesíthetnek, vezethetnek saját költségükön jótékony-sági, vallási és szociális intézményeket, valamint iskolákat és más nevelő intézményeket olyanformán, hogy ezekben az intézményekben saját nyelvüket használhatják és a törvényes keretek között gyakorolhatják vallásukat (az alkotmány 10. szakasza, az 1920. szeptember 26-ikán kihirdetett törvény 9. szakasza, a kultusztörvény 1., 14., 15., 16. és 24. szakasza, az 1925. évi 146. számú törvény.)

A méltányos rész

— Azokban a helységekben, ahol a kisebbségi lakosság nagyobb számmal él, a törvénynek megfelelően működő nevelő, vallási vagy jótékony-sági intézmények

az állam, vagy helység költségvetéséből a nevelő, vallási, vagy emberbaráti célokra szánt összegekből méltányos részt fognak kapni.

tekintetbe véve az illető helységben az állam által a kisebbségek részére fenntartott már ilyesfajta intézményeket (az 1920. szept. 26-ikán megjelent törvény 10. szakasza, a kultusztörvény 31. és 32. szakasza.)

— A kisebbségi lakosok által nagyszámban lakott helységek közoktatását illetőleg a román állam minden könnyítést meghoz annak érdekében, hogy

a kisebbségi anyanyelvű gyermekek saját anyanyelvükön tanulhassanak az állami elemi iskolákban.

— Végül, a kisebbségi román állampolgárok minden foglalkozást ugyanolyan feltételek mellett gyakorolhatnak mint az ország többi állampolgárai, helyet kaphatnak a közszolgáltatásban stb. (az alkotmány 27. szakasza.)

— A kisebbségi főköormánybiztosságot létesítő törvény további intézkedései arra vonatkozólag határoznak, hogy a hatóságok minden olyan esetben kötelesek a főköormánybiztosság hozzászólását kikérni, amíg a kisebbségekre vonatkozólag vallási, tanügyi vagy bármily más intézkedéseket szándékoznak hozni. A különböző minisztériumok kötelesek a főköormánybiztosságnak minden felvi-

fügösítást és bizonyító anyagot megadni, amely működéséhez szükséges.

A kisebbségi főköormánybiztosság vezetője résztvesz a minisztertanács ülésén, ha azokon a kisebbségeket érintő kérdésben kívánnak dönteni.

— Ime, — fejeződik be a cikk — ezek az elvek, amelyek a kisebbségi főköormánybiztosság működése alapul. Minden a kisebbségeket érintő kérdés elintézése egyetlen illetékes, összehangoló és felügyeleti szerv kezébe futnak össze. Az alkotmány és többi régebbi törvényes intézkedés alap-

ján megvonták azokat a szabályokat, amelyek a kisebbségekkel való bánásmódban érvényesülnek.

Egyszóval: nincs szó újításról

csupán a kisebbségekre vonatkozó elszórt intézkedéseknek egyetlen statútumban való leszögezése — írja a Románia cikkírója. — Azokról az intézkedésekről van szó, amelyeket a román nép oly bőkezűen és megértően nyújtott át a vele együttélő többi népeknek annak érdekében, hogy az állam elvülhetetlen jogainak szemeltartásával megvalósulhasson a többség és kisebbségnek minden téren való együttműködése.

„Románia a legtökéletesebben óhajtja megoldani a kisebbségi kérdést”

A belgrádi Vreme cikkben foglalkozik a román kisebbségi kormánybiztosság létesítésével és Silviu Dragomir kormánybiztosként való kinevezésével. A lap klemel a hivatalos lapban megjelent azt a dekrétumot, amely a kisebbségi kormánybiztosság hatáskörét szabályozza.

A Vreme megállapítja, hogy Románia most bebizonyította azt a tényt, hogy a világháború után legnagyobb megértést tanúsította a kisebbségekkel, különösképpen a társadalmilag jól megszerve-

zett magyarokkal és németekkel szemben. Belgazdolt, hogy Románia a lehetőségek szerint a legtökéletesebben óhajtja megoldani a kisebbségi kérdést. A továbbiak során a Vreme hangsúlyozza, hogy milyen liberális, megértő szellem hatja át a román kormányt.

A Zágrábban megjelenő Novosti is foglalkozik a romániai kisebbségi statútummal és a legnagyobb elismerés hangján ír arról.

Nagyfontosságú minisztertanácsot tartott a kormány

Tervek a Marea neagra—Fekete tenger mellett lévő városok és községek ivóvízzel való ellátására

Bucuresti. Tegnap délután hat órakor a kormány tagjai Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsban több minisztérium együttműködésének fontos kérdését vitatták meg és részletesen foglalkoztak a Marea neagra—Fekete tenger partján lévő városoknak s falvaknak ivóvízzel való ellátása kérdésével.

Hasonlóképpen megtárgyalta a minisztertanács az utak építéséről és kijavításáról készített nagyszabású program végrehajtásáról szóló jelentést. Ezután az egyes szakminiszterek a tárcáik keretébe eső ügyek megoldásáról számoltak be. Ezeknek során elsőnek Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter számolt be arról a siralmas helyzetről, amelyben a Kadrlater községeinek lakói vannak.

Az ivóvíz hiánya különösen a telepítési öv lakosságát sújtja. Régebben a bensiülött lakosság ezen a vidéken az állatokkal egy vizet fogyasztott, ma azonban a szárazság miatt ezt a vizet is nélkülözni kénytelenek. Hogy a helyzetet azonnal segítsen a minisztertanács, elhatározta, hogy pillanatszerű megoldásként gépkocsikra felszerelt ciszternákban oszt ki jó ivóvizet a szárazság sújtotta lakosságnak.

Bucuresti város közüzemeinek három ciszterna gépkocsiját a belügyminisztérium már rendelkezésre bocsátotta.

A prefektusokkal tartott tanácskozásokon, melyekbe bevonták a földművelésügyi minisztérium tisztviselőit is, megállapította azokat az intézkedéseket, melyekkel a lakosság hatékony segítségére óhajt sietni a kormány. E célból már 7 millió lejt ki is utaltak.

Marinescu tábornok egészségügyi miniszter támogatva Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszternek az ivóvízben szűkölködő lakosságnak vízellátására vonatkozó terveit, kifejtette, hogy ezt az üdvös tevékenységet ki kell terjeszteni az egész tengerpartra és Basarabiára, valamint Dobrogeara egyaránt. Ezért felhívták a belügyminisztériumot, hogy műszaki és pénzügyi szempontból vizsgálta meg a kérdést, melynek megoldására többek közt egyik mód az lenne, hogy a tengerparti szerencsejárték-koncessziókat csak azoknak adnák ki, kik a lakosság vízellátásának egy részét magukra vállallják. A belügyminiszter alantasabb szerveinek meghallgatása után javasolta a minisztertanácsnak egy vegyes vezetés alatt álló üzemi felállítását, mely a magántőke bevoná-

sának segítségével vállalná magára a feladatot. Végül is a minisztertanács lezártakor felhatalmazta a belügyminisztert a kérdés végleges megoldásával.

Neves román írók Aradon

A munkásság kulturális életének új kereteit készítik elő

A „Munca și Voie Bună” alakulat megbízásából csütörtökön bizottság érkezett Aradra. A bizottság tagjai között szerepel Victor Ioan Popa neves román drámaíró, valamint Octavian Livezeanu a kiváló költő, a Dreptatea szerkesztője. A bizottság tagjai felkeresték Albu Simion munkakamarai elnököt és Candale Ieroneanu felügyelőt, akikkel közölték, hogy a közeljövőben munkásszínházat szervez Bucurestiben a „Munca și Voie Bună” egyesület és a társulat országos turnéja során meglátogatja Aradot is. Ezenkívül megszervezik a munkás műkedvelő gárdákat is, valamint a munkásdalárdákat is. A munkásság részére kulturális előadásokat rendeznek és van dorkönyvtárakat létesítenek. A bizottság tagjai felkérték a munkakamara és a munkáügyi felügyelőség vezetőit, hogy állapítsák meg a helyi viszonyoknak megfelelő programot, melyet a minisztériumhoz juttassanak el és annak jóváhagyása után Aradon is beszervezzék a munkásság kulturális életét.

Késsel támadt a rendőrré; golyót kapott a lábába

Az elmúlt éjszaka folyamán véres kimene telű esemény történt Arad Bujac—Buzsák nevű külvárosában. Több detektiv Siclovan Stefan rendőr társaságában razziát rendezett Bujac—Buzsákban, és amikor a Pecican-féle kocsi mához értek arról értesültek, hogy a helyiségben több ittas egyén botrányt provokált. Az incidens elfajulásának megakadályozására a korcsmáros a helyiségébe hívta a karhatalmat, mire a hangos társaság tagjai elcsendesültek. Linco Pavel cigány az uccán azonban a hatósági közegekre támadt, és erre Siclovan Stefan rendőr revolvért rántott és jisztesképpen a legöbőbe lőtt, hogy megfékezze a garázda embert. Ez azonban kést rántott és azzal támadt a rendőrré, aki önvédelemből pisztolyát használta és Linco lábába lőtt. A sebesült erre megadta magát, s a rendőrség emberei a mentőkkel a központi kórházba szállították Lincot, akit ápolás alá vettek. Az ügyben megindított nyomozás során megállapítást nyert, hogy a rendőr jogos önvédelemből használta revolvérét.

Az egyetlen ír

Írta: LUCIEN BESNARD

Az Aero klub tagjait megdöbbentette az a teljességgel váratlan hír, hogy Valognes grófot, a francia—amerikai légitörzsi társaság közkedvelt igazgatóját súlyos elmebajjal barátjának, Blondin doktornak szanatóriumba szállították. Mikor Blondin doktor megérkezett a klubba, kérdésekkel halmozták el.

— Nagyon komoly és nagyon különös eset — mondta a doktor és fejét csóválta. Klubtársainak unszolására helyet foglalt és elmondta Valognes esetét:

— Emlékezni fognak még arra, mikor mult évben egy szörnyű repülőszerencsétlenség alkalmával a francia—amerikai társaság egyik gépe lezuhant és Dureuil, egyike a társaság legfiatalabb és legtehetségesebb pilótáinak, szörnyethalt. Nos, a szerencsétlenség után való nap egy Yvonne Lefranc nevű leány küldte be névjegyet Valognes grófhhoz, aki fogadta is. A leány könnyekkel szemében mondta el, hogy Dureuilnak menyasszonya volt. Könyörögni kezdett, hogy Valognes teljesítse kérését. Valognes, akit a leány szépsége legalább annyira meghatott, mint kétségbeesése, megígérte, erre Yvonne Lefranc elmondta, hogy képtelen tovább élni Párisban vőlegénye halála után s egyetlen vágya, hogy ugyanott éljen, ahol Dureuil élt: a levegőben.

— Valognes meglepett kérdésére kijelentette, hogy nem mint pilóta, hanem mint a társaság „csillag” alkalmazottja szeretne szolgálni az európa-

—amerikai járatokon. Minden gépen utazik ugyan, is egy ilyen „háziasszony”, aki a vendégek kényelméről gondoskodik. Valognes kijelentette, hogy ez a szolgálai elfoglaltság nem méltó hozzá, a leány azonban kitartott elhatározása mellett. Valognes aztán elmondta nekem, hogy csakugyan alkalmazták a leányt és még mosolygott: „Valóságos kincs ez a leány a vállalat számára, hiszen egész csapat imádója utazik rendszeresen gépeinkkel, csak azért, hogy közelében lehessen”.

— Yvonne kifogástalanul végezte munkáját, de ha este „szárazföldön” kellett hálania, késő éjszakáig fennmaradt és nem vette le szemét az égről. Már ekkor tudtam, hogy Valognes szereti a leányt. Megbizonyosodtam róla, mikor megtudtam a következőket: Egy nap Valognesek egyik gépet baleset érte. Könnyű kényszerleszállás volt, úgy, hogy a társaság „háziasszonyát” kívül nem sérült meg senki sem. Valognes azonnal meggyőződött róla, hogy a szóbanforgó sebesült nem lehet Yvonne. Ennek ellenére olyan rémület fogta el, mikor arra a veszélyre gondolt, amelynek Yvonne napnap után kiteszi magát, hogy azonnal a leány lakására sietett és könyörögni kezdett neki, hogy hagyja abba a veszedelmes foglalkozást.

— Valognes később elmondta nekem, hogyan könyörgött a leánynak, hogy maradjon Párisban, de Yvonne hajthatatlan maradt. Mikor Valognes már azzal sem törődött, hogy elárulja magát és térdre rogyva rimázkodott s felajánlotta, hogy feleségül veszi, akkor a leány hidegen azt felelte: „Ön nagyon rosszul ismer engem, ha azt hiszi, hogy valaha is hűtlen tudnék lenni vőlegényem em-

lékéhez.” Erre Valognes valószínű dührohamot kapott: „Hát jó — mondta — és mégis megmutatom, hogy nem fog többé repülni: felmondok!” Ezzel elrohant.

— Ettől az időtől kezdve nem tudott másról beszélni, mint erről a leányról. Yvonne pedig, mikor látta, hogy Valognes csakugyan elbocsátja, csomagolt és Amerikába utazott. Mivel jól tudott angolul, arra számított, hogy ott majd állást kap. Így is történt. Egy nap azután, mikor éppen Valognesnél voltam, a gróf felbontott egy frissen érkezett amerikai szakkaport. Egy pillantást vetett bele és elszápadt. Kivettem kezéből a lapot: egyik oldalán a City of Kansas személyzetének fényképén ott volt Yvonne Lefranc is. Valognes egyszerre nevetni kezdett, érthetetlen szavakat mormolt és mikor nevetőgörcse elmúlt, tökéletes, melancholikus apátia-ba merült, amelyből semmiféle igyekezettel nem sikerült felráznom őt. Ekkor szállítottam be intézetembe.

— És meg fog-e gyógyulni? — kérdezték megrendülve az orvost.

— Azonnal sürgőnyöztem Amerikába Yvonne Lefrancnak, — felelt az orvos — csak ő gyógyíthatja meg.

Ebben a pillanatban egy inas sürgőnyt nyújtott át Biondinnek, aki izgatottan tépte fel. Mindnyáján lestük arcát.

— Valognes meg van mentve, — mondta az orvos felsóhajtva — Yvonne visszajött. Számítottam rá. Egy női szív nem maradhat érzéketlen, ha azt látja, hogy egy férfi ennyire szereti.

Mozgósítják vagy csak nagygyakorlatra vezénylik a német haderőt?

Londonból jelentik: Az angol lapok jelentése szerint a német hadsereget augusztus 15-ikére mozgósították. Berlini jelentés szerint német illetékes helyen kijelentették, hogy mindössze bürokratikus próbamozgósításról van szó, amelyet augusztus 15-ikére azért rendeztek el, hogy valamennyi német hadkötelest számontartsanak illetve az utasításokat felülvizsgálják és kiegészítsék. Angol politikai körökben a próbamozgósításnak a berlini magyarázat ellenére is nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert ez a valóságban a tényleges mozgósítás előkészítése. Politikai körökben felvetik a kérdést, hogy mi készítette a német katonai hatóságokat ennek a valódi mozgósításnak az előkészítésére.

A Baseler Neueste Nachrichten írja: A Németországban elrendelt nagyszabású hadgyakorlatok híre alkalmas arra, hogy nagy felűnést váltson ki mindenütt. Mint ismeretes, a német hadsereg tartalékát és póttartalékát hadgyakorlatokra rendelték be, amelyek augusztustól novemberig tartanak. Beavatott helyen azzal számítnak, hogy ezekkel a hadgyakorlatokkal kapcsolatban a német hadsereg egy millió emberből álló tényleges állományát egy millió háromszázötvenezer főre emelik és számolni lehet azzal, hogy ez a békeidőszám állandó is marad.

Ezek a négy hónapig tartó hadgyakorlatok annál inkább okozhatnak nagy feltűnést, mert mint ismeretes, Hitler kijelentette, hogy a szudeta-német problémát ősz előtt meg kell oldani, ha nem akarják, hogy Németország beavatkozzék ennek az ügynek az elintézésébe. Svájcban Hitler kijelentése és az elrendelt nagyszabású hadgyakorlatok között összefüggést találnak.

VALÓSÁGOS KIN
a munka, ha
a legyek
bosszantanak!

A legyek kétségbeejtő macacssággal támadják meg, megfosztva Önt nyugalmától és higgadtságától, ami annyira nélkülözhetetlen a szellemi munkánál. Hogy megszabaduljon tőlük, szórjon FLY-TOX-ot az irodájában. FLY-TOX egy pillanat alatt megöli a legyeket!

FLY-TOX

Londonba érkezett Runciman lord első jelentése

„Jóakarát tapasztalható mindkét részről...”
A cseh szabadkölcsönt tulajgyezték

Másfélórás tárgyalás folyt le csütörtökön a szudeta-németekkel

Londonból jelentik: A londoni Evening Standard azt írja, hogy Runciman lord elküldte első jelentését Chamberlain miniszterelnöknek. Ebben a jelentésében első csehszlovákiai benyomásairól számol be. A lord első jelentésében leszögezte, hogy véleménye szerint úgy a csehek, mint a szudeta-németek részéről jóakarát tapasztalható a megegyezésre.

A prágai kormány négyvázár millió összegben ugynevezett szabadkölcsönt írt ki. A kölcsönt rövid idő alatt harmincöt millió csehszlovák koronával tulajgyezték.

A Cesko Slovo lap jelenti, hogy a csehszlovák köztársaság északi határán, német területen fontos munkálatok vannak folyamatban. Seidenberg német vasuti állomást megna gyobbitották, míg a sinpárok számát megkét-szerezték. Nigriston-nál négy új vasuti vonalat létesítettek. A munkálatokat Németország bel seijéből hozott munkásokkal végeztetik. Az egyes munkáscsoportokat igen sűrűn változtatják.

Újabb jelentések szerint Runciman és a Prágában tartózkodó angol küldöttség most a szudetanémet kérdés részleteinek szahályozásával foglalkozik és naponta tárgyalást folytat a szudetai kiküldötteivel. Ha ezzel a kérdéssel végeznek, sorra kerülnek a többi nemzetiségek vezetőivel való tárgyalások is. A csehszlovák kormányt támogató pártok hatos bizottsága ma ülést tartott arról folyt a tanácskozás, hogyan kezdjék meg a nemzetiségi kérdésben az érdemleges, közvetlen tárgyalásokat.

Egyik nagyobb svájci lap szintén behatóan

foglalkozik Runciman lord prágai küldetésével és azt írja, hogy Prágában a lordnak nem volt sem meleg, sem hideg fogadtatásban része. A cseh közvéleményben bizonyos meglepetéssel fogadták küldetését és azt beszéltek, hogy Runciman küldetésével bekövetkezett Csehszlovákia gyám-ság alá való helyezése. Hosszasan fejtegeti a lap az esetleg kitörőben lévő kormányválságot és Hodzsa miniszterelnök utódaként Malypetr-ről ír. De a lap szerint beszélnek diktatúráról is, mely könnyen bekövetkezhethet. Ebben az esetben csakis katonai diktatúráról lehetne szó és diktatorként Surovin tábornokot, a csehszlovák vezérkar főnökét emlegetik. Végül a lap azzal fejezi be a cikkét, hogy Runciman hamarosan meggyőződik, miszerint emberfeletti feladatra vállalkozott. Ha ugyanis Csehszlovákiának a függetlenségéről kellene lemondani, akkor inkább „a nagy szláv testvér”. Szovjetország karjaiba veti magát.

A szudetanémet párt képviselői ma érintkezésbe léptek lord Runciman titkári hivatalával. A megbeszélések másfél órán át tartottak.

HOLNAP PREMIER!
URANIA.

Razzia a Cernauti-i fekete-tőzsdén

Cernăuți-ből jelentik: A rendőrség ma razzia-t tartott a fekete tőzsdén. Rendőrök és csendőrök szállták meg a Strada Bucurestilor egyes helyiségeit, különösen pedig a Pasagul Dora-t, amely a Bucurestilor-ucca és a Regele Ferdinand-uccák között fekszik. Az ezen a környéken járókelőket feltartóztatták és kikutatták. A fekete tőzsde ügynökeinél jelentékeny mennyiségű külföldi pénzt találtak, amelyet elkoboztak. Összesen 24 letartóztatás történt.

CORSO: 5, 7.15 és 9.30 Tel.: 21.65

Ujjára vetítjük: Ofense Maria királyné temetését!

Simone Simon a legbájosabb filmeslány, a közönség kedvence első ékekes filmjében, mint

IVETTE

az énekesnő szerepében mutatkozik be az aradi közönség nevére. Legújabb híradó: Az angol királyi pár párisi bevonnása.

URANIA 5, 7.15 és 9.30 órák.

Régielmeztetés. A nagy siker ellenére kénytelenek vagyunk a filmet Bucurestibe tenni!

PIERRE BLANCHARD végleg meghátrált az Aradot

„Az államügyész bűne”
című megázt. filmrövidet.

A zene, tánc és a jókedv csillogása!
A Warner filmház szezonnyitó bomba slágere!
„Sanghai-i éjszakák”

I. „Dalol a tenger” (Sanghai éjszakák)
DICK POWELL és az 1938-as év új felfedezettje DORIS WASTON

II. A bűnök szigete

Nincs rossz gyerek

— mondja az aradi gyógypedagógiai tanszék kiváló tanára.
— Érdekes újabb eredmények

a gyermeknevelés külön új tudományában

Az Inet-borsjenői gyógypedagógiai intézetből nemrégiben helyezték Aradra Rott Lajos tanárt, aki husz esztendő munkálkodása alatt rendkívüli eredményeket mutatott fel a gyógypedagógia téren. Kiváló munkásságának elismerése képen most az aradi vakok intézetébe helyezték, ahol kitűnő munkakört létesítettek számára: az újonnan szervezett tanári állást foglalja el, — főleg az elméleti oktatásban vár rá fontos szerep. A vakok intézetében ezentúl olyan gyerekeket is felvesznek, akik a rendszeres iskolai oktatáson kívül a gyógypedagógia is rászorulnak. A gyenge tehetségű, erkölcsi fogyatékos, érzékszervi hiányban szenvedő, dadogó stb. gyerekek ez oktatás révén szellemileg tökéletesen egészségesek lesznek. — Ez újítás az aradi vakok intézetében, — a multban csak főleg felnőtteket vállaltak, akik gyakorlati kiképzésben részesültek.

Rott Lajos tanár eddigi működése folyamán a gyógypedagógia révén a nehezen nevelhető, gyenge tehetségű gyermekeket igyekezett megmenteni a társadalom számára. És olyan sikereket ért el, amelyek méltán kelthetik fel nem csak a pedagógusok, hanem az általános érdeklődést is.

Egy mostohán kezelt tudomány...

A gyógypedagógia meglehetősen elhanyagolt tudomány ág: az országban mindössze négy pedagógiai intézet működik. Így az aradi vakok intézetében létesített gyógypedagógiai tanszék hiánypótló. Külföldön nagyon fontosnak minősítik a gyógypedagógiát, szolgálatai különösen társadalmi szempontokból felbecsülhetetlen. Hiszen számtalan gyermeket ment meg a társadalom számára s megakadályozza egyes fejlődő lelkekben a bűn virágának kiterjedését: sok lelki meggyőződés, bűnbűzési hajlamot mutató gyermeket terelt a jó útra... A nyugati államokban már a 8—10 ezer lakosú helységeken is, az elemi iskolák mellé beosztva, létesítettek gyógypedagógiai tanszékét és a szellemileg elmaradt, vagy beteges hajlamot mutató gyermekeket már az elemi iskolai oktatás megkezdése előtt pártfogásába veszi a gyógypedagógus.

1x1 próba

meggyőzi Önt is,
hogy levelező-
ban vásárol a

GOLYA-áruházban

Metianu 1.

Számtalanszor megtörtént, hogy csak az iskolába járás kezdetén derül ki a „család dédelgetett kedvencének” lelki fogyatékosága. A szülő nem vette, vagy nem akarta észrevenni gyermeke szellemi fogyatékoságát, szellemi vadhajátait. A késedelem bizony sokszor alig pótolható, — legalább is néhány esztendő veszíthető el a gyermek oktatására szánt időből. Sőt... a fejlődésre legalkalmasabb időt rabolhatja el.

Pótoljuk a hiányt... amíg nem késő

Égető sürgős volt itt Aradon a gyógypedagógiai tanszék felállítására. Egy 80 ezer lakosú városnak elengedhetetlenül szüksége van a gyógypedagógiai tanácsadóra. Eppen ezért felbecsülhetetlen értéket jelent Rott Lajos tanár kezdeményezése: felállítja Aradon az első gyógypedagógiai tanácsadót.

A gyógypedagógiában nem lehet módszerekről beszélni, — hiszen minden esetet külön tanulmány tárgya s eszerint módosulnak a gyógyító eszközök. Előbb meg kell ismerni az egyént s ehhez mérten kell alkalmazni a módszert. Csak nagy általános-ságban lehet az irányelvekről beszélni.

Milyenek a nehezen nevelhető gyerekek?

Akiket egyéni sajátosságaik folytán, akár szellemi visszamaradottságuk, avagy erkölcsi fogyatékoságuk miatt a normális gyerekekkel egy csoportban nevelni, tanítani eredményesen nem lehet. Itt egyéni nevelésre, tanításra van szükség, ki kell kutatni azokat az utakat, amelyek alkalmazása révén a gyermek az ismereteket könnyen megérti s magáévá teszi. Kétségtelenül tudni kell, hogy motorikus, vizuális, vagy auditív típus az egyén? — s ehhez alkalmazkodik ezután az ismeretek nyújtásánál, fegyelmezésnél, a módszereket. Azonban feltétlenül tudni kell azt is, hogy mi érdekli a gyermeket? Azt ki kell használni s ezen az érdeklődési körön át kell nyújtani szellemi táplálékát.

A szülők legtöbbször azzal a panasszal fordulnak a pedagógushoz, hogy „rossz a gyerek”. — Ez nem igaz, mert rossz gyerek nincs. Csak rosszul

nevelt gyermek, beteg gyermek van. Harmadik esetnek számítható az ideges szülők gyermeke, itt azonban nem a gyermekben, hanem a környezetben van a hiba, hiszen a gyermek mindig alkalmazkodik a környezetéhez.

Milyen betegség a dadogás?...

A selypítő beszéd és a dadogás is a gyógy-pedagógia körzetébe tartozik — részben. Ha nem

Ha az élet

detektivregényt

ír...

A világ legszörnyűbb bűnügyi tragédiája

Newyorkból jelentik: Paul Dwyer életfogytiglani fegyházra ítelt fegyenc ügyének újrafelvételi tárgyalása olyan szenzáció egész Amerikában, amilyenre ebben az izgalmakhoz szokott világrészben is alig volt még példa. Dwyert két évvel ezelőtt hajnalban fogta el a rendőrség az országúton.

Autójában két holttestet találtak:

Littlefield orvos és felesége hulláját. A rendkívül zavarodottan viselkedő, alig 19 éves fiatalember bevallotta, hogy

a házaspárt ő ölte meg, ezért ítélték életfogytiglani fegyházra.

Az újrafelvételi tárgyaláson, amely drámai körülmények között kezdődött, egészen más, megrázó és megdöbbentő tényállás kezd kibontakozni.

Az ügyvéd kérésére a zsufolóság megtelt teremben halálos csendben állt fel vallomástételre a fegyenc. uhas vádlott, de nem tudott beszélni az izgalomtól. Elsápadt, rosszul lett, gyomra kavarodott, úgyhogy ki kellett vezetni a teremből. Helyette védője, Amerika egyik leg-

életani, testi hiba, elváltozás stb. a dadogás oka, csak akkor kell gyógypedagógiával uton kezelni. A gyógyítási módszer: tüdőfejlesztési, légzési gyakorlatok, a tüdő kapacitás emelése és a hangképzés tudatosítása. A hangok képzését külön gyakorlatokkal kell ismételni, hogy az egyén a hangot fennakadás nélkül, tudatosan is képezni tudja. A selypítőket már sokkal könnyebb leszoktatni a beszédhibáról — a gyógyítási módszer esetleg már néhány óra alatt is eredményes...

Reméljük, hogy Rott tanár kísérlete nem lesz hiábavaló: itt Aradon is komoly társadalom, és jövő nemzedéket mentő munkát végezhet a gyógypedagógiai tanácsadó felállításával. A fentiekben nyilvánvaló, hogy a gyógypedagógia nagyon gyakorlati módszerekkel dolgozó és pozitív eredményeket felmutató tudományág, így örömmel üdvözlöhetjük a tervet, amely mindenképpen támogatásra méltó...

sodra Barbarát, ott a saját orvosoddal megvizsgáltathatod.

— A meghatározott napon Paul Dwyer elhívatta Littlefield orvost. Mivel Carroll-ék késtek,

elmondta neki az ügy előzményeit és megmutatta Barbara levelét is.

Carroll egyedül jött fel s Paul kérdésére, hogy hol van Barbara, így válaszolt:

— Lent vár a kocsiiban, menj le érte.

— Paul kiment a lakásból, dr. Littlefield pedig súlyos szemrehányásokat tett a bestiális apának, mire az, feldühödve azon, hogy titkát most már idegen ember is ismeri.

előrántotta revolverét és rálőtt az orvosra.

Paul nem találta az autóban Barbarát, de mikor visszatért, eszméletlenül látta a földön heverni Littlefield orvost.

— Összevesztünk, — mondta Carroll sheriff — kénytelen voltam rálőni. Szaladj le megint a kocsihoz, ott van egy üveg whisky, hozd fel, attól magához tér.

— A fiatalember újra leszaladt a kocsihoz.

Mire visszatért, Carroll sheriff megfojtotta a sebesültet, majd a félhomályban levitte az uccára a holttestet, belegyömöszölte Paul Dwyer autójába és így szólt:

— Vidd el valahová a holttestet, mert különben a te nyakadba szakad a gyilkosság.

— A fiatalember egész éjszaka bolyongott szörnyű terhével és reggel telefonált az orvos feleségének, azt hozva fel ürügyül, hogy férje látni akarja.

A holttestet a kocsi csomagtartójába dugta, felvette az asszonyt, de szerencsétlenségére elhaladt Carroll sheriff háza előtt, aki éppen akkor lépett ki az ajtón. A sheriff meglátta az orvos feleségét a kocsiiban, felugrott a hágsóra és így szólt:

— Persze, most a rendőrségre akarsz menni, majd adok én nektek!

— Revolverrel kényszerítette Pault, hogy a városból, elhagyott vidékre vezesse kocsiját és ott pusztá kézzel megöltette Littlefieldné.

— Most már dugd el valahová ezt a hullát is! — parancsolt rá a szerencsétlen fiúra és leugrott a kocsiról.

— Paul Dwyer a borzalomtól féltőlten egész éjszaka bolyongott autójával,

meg sem kísérelte a holttestek eltüntetését és hajnalban befutott egy rendőrbőrtörténet karjaiba.

— A tárgyaláson magára vállalta a két gyilkosságot, de semmiféle magyarázatot nem adott. Így nem sikerült tisztázni sem azt, hogy miért, sem azt, hogy hogyan ölte meg a két embert. Vállalta az életfogytiglani fegyházat, hogy

ne legyen kénytelen szerelmesét szörnyű botrányba keverni.

Most azonban, kétszertelen raboskodás után, megváltoztatta véleményét és szabadulni akart az el nem követett bűnért járó büntetéstől.

Elsőnek a szörnyű eset hősnőjét, Barbara Carrollt hallgatta ki a bíróság. A rendkívül szép szőke leány nagy zavarban, szégyenkezve és pirulva vallott, de mindenben megerősítette Paul Dwyer állításait, amelyek előadását. A további tanúk kihallgatására csak ezután került sor.

— Határozd meg a napot, mikor hozzam el laká-

PROMETHEUSOK

Írta:

Gyara István

Rájuk van szükségünk valóban a legsürgősebben. A Prometheusokra, akik egy kis égi tüzet tudnának lelopni számunkra az olimpuszi magasságokból, hogy újra lelkesülhessünk mindazokért az eszmékért, mindazokért az intézményekért, amelyekről az utóbbi időkben divat lett néma kegyelvitésekkel beszélni. Az aradi magyar színjátszásról van szó s önként kínálkozik a szimbólum annak a lelkes, ambícióval eltelt magyar színészcsapatnak első, szombatesti szabadtéri produkciója címében, amely éppen a Victor Eftimiu verses drámáját, a Kádár Imre művészi fordításában ismert „Prometheus”-t kívánja bemutatni Arad város nagyközönségének.

A Gloria-pálya, melyen huszonkét futballista produkciója fölött szoktunk vasár- és ünnepnapokon izgulni, — szombat este, a Jupiter-lámpák fényében valóban a prometheusi tűzben fog ujjászülni. Hetek fáradságos és idegtépő erőfeszítéseinek, irodalmi, színpadtechnikai és tömegpróbáinak beteljesüléseként kíván megnyilatkozni a folyópart augusztusi éjszakájában az a szintizista irodalmi szellem, amely ezuttal az olimpuszi témák magasságában keresi a kapcsolatot 1938. fáradtlelkű, sőt ami ennél jóval rosszabb: közömbös közönségével. Victor Eftimiu, a mai modern román irodalom egyik legkiválóbb, európai viszonylatokban is nagyrabecsülten értékelt képviselője, magyar nyelven ezuttal első ízben szól a színészi produkción keresztül Aradváros magyar színházszereplő közönségéhez s a szabadtéri előadás színházi eseményét ez a tény különleges jelentőségű kultúreseményévé avatja. Ma, amidőn a Valenil de Muntenl szabadegyetemen románnyelvű előadások ismertetik elismeréssel és csodálattal: Ady Endre, Madách Imre, Petőfi Sándor költészetét és irodalmi oeuvrejét; midőn a szegedi magyar tudományegyetemen külön tanszéket avatnak Eminescu, Caragiale, Stefan O. Iosif és Eliade Radulescu irodalmi és emberi értékeinek: a román—magyar kulturális kapcsolatok aktív kiépítésének e nagyreményű kezdeti korszakában, ha husz esztendő terméketlen elmúltja után is, de még mindég éppen idején kell rámutatnunk annak a megállapításnak igazságára, amelyet éppen az Aradi Közlöny hasábjain szögezett le a román irodalmi élet aradi származású kitünősége, Cotrus Aron: valóban az íróknak, a művészeknek, a gondolkodói hivatásos és avatott mestereinek kötelessége ma vallani és vállalni a román és a magyar kulturális élet elevenen egymásba-kapcsolódó összeköttetésének, együttes véráramlásának megteremtését! Ha erre gondolunk, amidőn a szombatesti aradi szabadtéri magyar színelőadás kulturális jelentőségéről beszélünk, úgy értékelni tudjuk azt a rendkívüli ambíciót is, amellyel az aradi magyar színészek vállalkozása, Horváth Lászlóval és Nagy Istvánnal az élen Eftimiunak erre az aradi, szabadtéri premierjére készül.

Eftimiunak ez a verses, klasszikus tárgyú drámája elsősorban a francia irodalmi köröket hódította meg és a párisi, majd a bucaresti bemutatások sikerét csak betetőzte az a tény, hogy a magyar főváros egyik legnagyobb színpadterületén, a Fővárosi Operettszínházban 1934-ben éppolyan tiszta irodalmi elismeréssel ünnepelték szerzőjét, mint a későbbi Cluj—kolozsvári, továbbá a Brassó—brassói premiereken. Kádár Imre kongeniális műfordítása nemcsak maradéktalanul adja vissza ez irodalmi mű szépségeit, de formában is tökéletesen vette át a magyar színjátszás repertoireja számára. Szabadtéri megjelenítése azonban még külön erőfeszítéseket igényel úgy a rendezőtől, mint a szereplő színészekről, továbbá a szereplő kórusoktól, amelyeknek összjátéka oly fontos szerepet játszik a produkció egységes hatásának kialakulásában. Nem célunk, hogy a szombatesti bemutató művészi teljesítményének elébe vágjunk, mert joggal bízhatunk a szereplők színészi lelkiismeretességében, tudásában és ambícióteljes lelkességében, mely mindennél biztatóbban ígéri a rendkívüli teljesítmény, kulturális és a színpadi ke-

retékből kiemelkedő jelentőségű művészi sikerét. Idején kell azonban annak a meggyőződésünknek is kifejezést adnunk, hogy a színészi teljesítmény, a rendezői munka idegtépően fárasztó befektetése, mind-mind illuzoriussá válik akkor, ha a szabadtéri színpadon fellobogó prometheusi tűz magánosan lobban el az augusztusi éjszakában s fényét nem tükrözi vissza más, csak az égbolt részvétlen csillagtengere..

Mi hiszünk az örök emberi szimbólumok ta-

nitásainak varázserejében. Hiszünk abban, hogy a Prometheusoknak, ha meg is kell szenvedniük érte, példája örök emberi példa, lelkiismereti komplexum marad, akár az olimpuszi, akár az 1938-as emberről legyen szó. S nem lesz hiábavaló áldozat mindaz, ami köznapi célkitűzéseinken tuleső eszmékért történik. Akár Valenil de Muntenben, akár Szegeden, akár pedig az aradi futballpálya pázsitján, — mindenütt egyformán a tiszta művészszeretet és az örök emberi megértés jegyében.

Dinu Cesianu párisi követ nagyjelentőségű kihallgatása Bonnet francia külügyminiszternél

Kisebbségi problémákról tárgyalt Dinu Cesianu román követ a francia államférfi

Ankarába utazik Bonnet

Párisból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Wel-tzek római német nagykövetet, akivel tárgyalást folytatott a francia kormány álláspontját illetően Runciman lord prágai tárgyalásairól. Szóba került ezuttal a spanyol kérdés is és a külügyminiszter megcáfolta, mintha Franciaország megszegte volna a semlegességi megállapodást, de a megbeszélések előterében még is a cseh probléma állott, amelyről biztosította Bonnet a német követet, hogy az angol és francia kormány ebben a közép-európai kérdésben egységesen jár el. Bonnet francia külügyminiszter kihallgatáson fogadta a lengyel követet és Dinu Cesianu román követet. Velük szintén Runciman lordnak prágai próbálkozásairól tanácskozott. Mint a Temps jelenti, a francia külügyminiszter a román követet a kisebbségi probléma fontosságáról folytatott beható eszmecsere és ismertette előtte a francia kormánynak azt a véleményét, hogy Runciman

lord csehszlovákiai kísérletének kedvező alakulása a kisantant államok részéről fokozott figyelmet érdemel. A Quai d'Orsay-n egyébként közelebbi értesülések Runciman lord prágai tárgyalásainak eddigi eredményeiről még nincsenek. Annyit tudnak csupán, hogy a cseh szlovák kormány minden tekintetben segítségére van az angol megbízottnak, aki azonban az érdekelt kisebbségekkel a közvetlen érintkezést még nem vette fel.

Annak az új és nagyfontosságú kapcsolatnak, amely Franciaország és Törökország között létrejött és amely legutóbb francia részről Törökországnak nyújtott hatalmas kölcsönben nyilvánult, új etapja lesz az a látogatás, amelyet George Bonnet francia külügyminiszter tesz Törökországban.

Most már hivatalosan is megállapítják, hogy Bonnet külügyminiszter szeptember 20-án utazik Ankarába.

Japán nyíltan fellépett a kereszténység ellen

Páratlan ravaszsággal megszerkesztett kérdőíveken kell válaszolniuk a keresztényeknek. — Aki jó keresztény, felségseríését követ el

Londonból jelentik: A „World Dominion” című folyóirat, amely a mintegy 30—40 napi. és hetilapot számláló angol keresztény-sajtóban a vezetés szerepét tölti be és mint ilyen a kereszténység nemzetközi problémáival foglalkozik, rendkívül érdekes cikket közöl egy Japánban élő anglikán pap tollából. A cikk, amely a Japánban megindult s rendkívül nagyméretű keresztény-üldözést leplezi le, páratlan éleslátással világít be Európa nagy világsemléleti harcába is és leplezetlenül bizonyítja, hogy a kereszténység a totalitáros államrendszerekkel szemben mindenütt nyílt konfliktusba került és válsága a német nemzeti szocializmus és Japán szövetsége következtében világtörténelmi fordulópont-hoz jutott.

A magát érthető okból meg nem nevezhető anglikán pap cikkének elején rámutat arra, hogy a két európai diktatúrát azonos szellem kapcsolta össze Japánnal, ami határozottan s világosan keresztény-ellenes. Mindhárom államban ugyanis az „isteni vezér” gondolata győzött magával az Isten-nel szemben. Japánban a császár „isteni származású”. Ezt hangoztatja a legelső sorban a japán alkotmány is. A hadsereg nem az államot védelmezi s nem a modernkori kormány uralma alatt áll, hanem a mikádó parancsának engedelmeskedik és az ő „isteni uralmát” köteles oltalmazni. Kinában keresztény hadiárat folyik az „isteni császár” mindenhatóságának kiterjesztésére. Mert csak egy Isten létezik és ennek földi megsemmisítője „az isteni leszármazott”, a japán mikádó.

Ennek egyenes következménye, hogy mindenütt, ahol a Felkelő Nap lobogója leng, Amaterasu-nak, a Nap Istenjének szentélyeket emelnek. Ennek nemcsak vallási, hanem legelső sorban politikai jelentősége van.

A kereszténység mindmáig — bár nehezen — össze tudta egyeztetni tanait a japán elgondolással, de a mai viszonyok ezt lehetetlenné tették — írja az anglikán pap. A japán csendőrség esetről-esetre eljárást indított egyes keresztény papok ellen prédikációik ilyen kitételei miatt, mint „Jézus a királyok királya.” A legnagyobb japán lapok vitát kezdtek afelett, hogy a kereszténység nem-e sérti a japán császárt, miután Jézust emeli mindenek fölé. Legújabbban pedig egy kérdőívet köröztek a Japánban élő keresztényeknél, amelyen legnagyobb részletességgel a következő kérdésekre kell felele-

tet adni:

1. Ki a keresztények Istene?
2. Mi a véleménye Japán isteneiről?
3. Mi a különbség a japán császár s az ön Istene között?
4. Mi a különbség egy idegen uralkodó és az ön Istene között?
5. Milyen a viszony a biblia s a császári rendelet között?
6. Mi a különbség a japán császár parancsa és Krisztus parancsa között?
7. Mi az ön véleménye a japán ösök s a szentélyek tiszteltéről?
8. Mi a véleménye a császár őseiről?
9. Mi a tulajdonképpeni célja az ön vallásának?
10. Mit ért vallás-szabadság alatt?
11. Babonának tartja a Napistennő szentélyének imádatát?
12. Mi a különbség a keresztény szellem és a japán szellem között?

A cikkíró rámutat arra, hogy a kérdésekre adandó válasz, amennyiben őszinte, könnyen felségserítést idézhet fel és börtönbe juttathatja a hü keresztényt. Ez a helyzet abban az országban, amelynek szellemét egyes európai keresztény államok még mindig a maguk nemzeti eszményekkel rokon elgondolásának tekintik.

CENTRAL: 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9-30 órákor a kertben

A válópörös leány

Szellemező, utóes, szórakoztató vigjáték. (Színes film)
MERLE OBERON, LAURENCE O.

Ezt megelőzi Ófelsége Maria királyné temetéséről készült teljes egészét képező híradó.

ARADI KOZLONY

Ie efon: 11-51. Sürgönycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj	840 lei	Negyedéves	210 lei
Hónapos	420 lei	Egy hónapra	70 lei

Együtt a halálba!

Kilenc halottat agnoszkált a hajdusoboszló csendőrség szerdáról csütörtökre virradó éjszaka. Kilenc hősi halottat, akik ott haltak meg a csatában éppen úgy, mint az a katonák, akik az ellenség pergő tüze, vagy a könnyű kis repülőgépek gyilkos bombája fektetett két vállra a lövészárk előtt. A különbség csak annyi, hogy a kilenc halott békében vesztette életét hőiesen, miközben — talán banálisán bangzik, de szóról szóra igaz — kötelességét teljesítve rohant, hogy másnap a reggeli kávé mellé odaszervizozza az előző nap eseményét a közönségének.

Az újságírók kora reggeltől késő estig, percelig nem pihenve futkostak az „anyag” után, jegyezték szorgalmasan, mint a méhek gyűjtötték észrevételeiket, hogy majd este a redakcióban írógépbe diktálhassák a nap eseményét és így próbáljanak visszaadni minden eseményt, hogy ezzel az olvasó szemléltető képet kapva, maga is részese lehessen a lezajlott ünnepélynek. A kilenc újságíró sietve kapaszkodott fel a kétfutó Fokker-gépbe, a pilótákat gyorsabb repülésre ösztözték, mert a rotációs órák élesen várták a szencziót és minden elvesztett perc kárt jelentett. A hatalmas utasszállító gépben helyetfoglaló újságírók között ott voltak jobboldali lapok munkatársai, ott a liberális sajtó hírlapírói is, akik most békésen férték meg egymás mellett, mert most nem arról volt szó, hogy melyikük világnézetét az igazi, hanem csak egyszerűen arról, hogy a közönséget kell kiszolgálni. Az olvasót, aki mindenütt ott akar lenni, akinek mindenit kell tudni.

Az újságírók, miközben a gép a debreceni repülőtérről a magasba emelkedett, valószínűleg a jegyzeteikbe merültek, vagy megbeszéltek egymásközött a nap jelentőségét. És azután, az óriási gép hirtelen megindult, zubanni kezdett, alig ötven méternyire a földtől. A repülőgép roncsai alatt a felismerhetetlenségig összeroncsolódott holttestek ismét csak békésen feküdtek egymás mellett. A ruhákból előkerültek az összetépett, elrongyolódott újságíró-igazolványok, mint a kőzkatonák pléhlapjai és a csendőrök, mit tehettek mást — sorban jegyezték: élt 24 évet, élt 34 évet... Így lett gyászriport a riporterekből.

(bér—)

— IDŐJÓSLAT: A hőmérséklet sülyedése várható, helyenként esők lehetségesek.

— Zürichi tűzszérlat: Páris 11.92 és fél, London 21.33 és háromnegyed, Newyork 436.75, Brüsszel 175.60, Milánó 22.97 és fél, Amszterdam 238.35, Berlin 173.20, Prága 15.08, Varsó 82.25, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Szünetelnek az audienciák a miniszterelnökségen. Bucurestiből jelentik: Miron Cristea miniszterelnök-pátriárka új rendelkezés a fogadásokat felfüggesztette. Nem fogadja csakis az állami méltóságokat, akik munka kihallgatáson jelenhetnek meg előtte.

— Szobrot emel Maria királyné emlékére Iasi városa. Iasi város társadalmának előkelőségei, néhai Maria királyné öfelsege emlékére szobormű készítésére mozgalmat kezdeményeztek. Az emlékmű azokat a történelmi napokat jelképezi majd, amelyeket a dicsőséges királyné a háború tragikus korszakában Iasiban töltött. E hó végén Moldova fővárosának élén álló személyiségekből bizottság alakul, amely Iasi város közönségéhez felhívást bocsát ki.

— Tartományi főnökök eskütétele. Bucuresti. Szombaton, augusztus 13-án délből fél egy órákor a királyi palotában ünnepélyes keretek között fogják a közigazgatási reformtörvényt kihirdetni s ugyanakkor a tíz tartományi főnök is leteszik az esküt.

— Fischer Tivadar dr. kihallgatása. Bucurestiből jelentik: Fischer Tivadar dr. képviselő ma kihallgatáson jelent meg Dragomir Silviu kisebbségi főkörmánybiztosnál. A kihallgatás hosszabb ideig tartott. Itt írjuk meg, hogy Vaida Voevod Alexandru királyi tanácsos tegnap óta a fővárosban tartózkodik és néhány napig ott marad, majd Ardeal-erdélybe utazik. Vaida Voevod eszmecserét fog folytatni Silviu Dragomirral, a kisebbségi ügyek főkörmánybiztosával.

— LAKATOS OTTÓ DR. PLÉBÁNOS ARANYMISÉJE SZÜLŐVÁROSÁBAN. Kecskemétről jelentik: Lakatos Ottó dr., Aradvárosának 18 év óta plébánosa, a békeévekben a Minorita-rend volt főnöke csütörtökön Kecskeméten mutatta be pappá szentelésének fél évszázados évfordulója alkalmából aranymiséjét. A jubiláns főpap 74 évvel ezelőtt született Kecskeméten, ahol 24 éves korában mutatta be első miséjét. A jubileumi mise reggel 8 órakor kezdődött a kecskeméti nagytemplomban, ahol Lakatos Ottó dr. a kecskeméti papság segítségével celebrálta aranymiséjét, amelyre nagy számban vonultak fel a hívők és a kecskeméti előkelőségek. A mise végeztével Lakatos Ottó dr. áldásban részesítette a híveket.

— Román intellektuális román csoport-látogatása. Róma. Hatszáz értelmiségi foglalkozású román állampolgár, akik résztvettek a római, perugiai és sienai egyetemek nyári tanfolyamain, összegyűltek az olasz fővárosban, hogy az országból való távozásuk előtt a Traian Forumon tanúságot tegyenek rokonszenyükről. Koszorút helyeztek el az ismeretlen katona római síremlékére. Az ünnepségen résztvett Dulu Zamfirescu román román követ, valamint a követség egész személyzete.

— ÜRESEDÉSBEN LEVŐ ORVOSI ÁLLÁSOK ARADMEGYÉBEN. A munkaügyi és közegészségügyi minisztérium összeállította az üresedésben levő orvosi állások kimutatását. A kerületi kórházakban és a hatósági orvosi rendelőkhöz összesen 200 betöltendő állás van üresedésben. A kerületi orvosok közül háromnak Arad megyében kell elfoglalnia helyét, amennyiben Almaşul-Almás—Sávárşin-Soborsin és Halmágel—Halmágy községekben üresedett meg egy-egy kerületi orvosi állás.

— Szociális titkárokat neveznek ki a magyarországi falukba. Budapestről jelentik: A magyar belügyminiszter rendeletére ezer „szociális titkár” neveztek ki a körjegyzők mellé a falvak szociális ügyének korszerű felkarolására. Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter rendeletében felhívta a figyelmet arra, hogy a támogatásra szoruló inszjegyek száma nagyobb annál, mint amennyi a mostani gazdasági viszonyok között indokolt volna. Ennek okát abban látja, hogy nem látják el kellően a közigazgatás szociális feladatait. Eppen ezért szükséges, hogy kisegítő munkaerőket állítsanak a körjegyzők mellé. A községi kisegítők a község szociális feladatainak intézésében hivatottak közreműködni, kötelesek az életviszonyok alakulását figyelemmel kísérni s azokat a jogi, gazdasági és egyéb ismereteket elsajátítani, melyek őket feladatuk ellátására képessé teszik. Adatokat gyűjtenek az egyes községek népességéről, területéről, gazdasági viszonyairól. A szociális feladatok közé tartozik a gyermekvédelem, gyámság, gondnokság, munkaügy, szegényügy, közegészségügy is. A „szociális titkárok” még augusztus hó folyamán megkezdik működésüket.

— Egyenruhát kapnak a határszéllé vámtisztviselők. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a határon működő vámtisztviselők részére egyenruhát szerez be két és fél millió lei értékben.

Tűz az eltörnyő guárban

Kép szöveg nélkül.

— EGYESÍTİK A KERESKEDELMI ALAPON MÜKÖDŐ VÁROSI ÜZEMEKET. A Hivatalos Lap mai számában megjelent a kereskedelmi alapon működő városi üzemek egységesítésére vonatkozó törvényrendelet és végrehajtási utasítás. Az új törvény értelmében az ilyen városi üzemeket ezentúl közös igazgatás alá helyezik.

— BETHLEN ANDRAS GRÓF ARADMEGYÉBEN. Gróf Bethlen István volt magyar miniszterelnök fia, gróf Bethlen András, a Budapestben megjelent „8 Órai Újság” főszerkesztője az aradmegyei Sávárşin—Soborsin községben levő Mocioni birtokra érkezett. Bethlen grófot ugyanis rokoni szálak fűzik Mocioni királyi fővadászmester családjához és a gróf néhány napi tartózkodásra érkezett meg a Sávárşin—soborsini Mocioni birtokra. Bethlen András az utat a királyi fővadászmester birtokának két tisztartója kíséretében autón tette meg.

— Francia haderő látogatása Constantában. Bucurestiből jelentik: A francia tengeri haderő néhány egysege szeptember elején látogatást fog tenni Constanta kikötőjében.

— Eljegyzés: Zahoránszky Rezső (Arad) és Giersch Ilse (Braşov—Brassó) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— OLASZ ISKOLAIGAZGATÓK ÉS TANÁROK GYÜLÉSE. Rómából jelentik: A fasiszta iskolaszövetség parancsnoka tegnap reggel gyűlésre hívta össze az olasz középiskolák több, mint négyezer igazgatóját és tanárát. Az olasz középiskolák igazgatói és tanárai ugyanis ezidőszárint nemzeti testnevelés tanfolyamain vesznek részt, amelyet az olasz ifjuság főparancsnoksága szervezett meg. A fasiszta iskolaszövetség parancsnoka a megjelent középiskolai igazgatók és tanárok előtt hatalmas beszédet mondott, amelyben rámutatott azokra az elvekre, amelyeket a nevelésnél érvényesíteniök kell és amelyek közül elsősorban a faji kérdésnek megoldására vonatkozókat ajánlotta figyelmükbe.

— Dr. Goldschmidt Lipót ismét rendel.

— Őzbak a tengeralattjárón. Berlinből jelentik: A kieli öbölben gyakorlatozó egyik német tengeralattjáró legénysége a vízben egy uszó őzbakot vett észre. Az állat előbb menekülni igyekezett a tengeralattjáró elől, de később — teljesen kimerülve a hidegtől és fáradtságtól — feladta a küzdelmet, a matrózok a fedélzetre vonták és gyapjutarokba burkolták. A barátságos ápolás ellenére, a ritka vendég úrra, meg újra menekülni igyekezett s csak mikor a tengeralattjáró víz alá merült, akkor bénította meg szökési kísérleteit a félelem. Többőrai gyakorlatozás után a tengeralattjáró legénysége partra tette a rendkívüli vendéget a neustadti kikötőben.

— Új számlabélyegek. Bucuresti. Ma kerültek forgalomba az új számlabélyegek, 200 és 500 leies címletekben.

— Mi a határa az emberi szórakozottságnak? Newyorkból jelentik: Nemrégiben Newyork állam egyik országútán egy kötelességtudó rendőr gyorsrajtásért megállított egy gépkocsivezetőt s mindjárt ott a helyszínen meg is fizettette vele a törvényes pénzbüntetést. Az autó már újra elindult, amikor a rendőre szórakozottan rápillantott az imént kapott bankjegyre s meghökkenve látta, hogy a „2 Dollár” helyett „2 Róllár” áll rajta, Jefferson elnök arcképe felett a következő épületes szöveggel: „Számár, aki elfogadja!” A becsapott rendőrnek szerencsére jó szeme volt, fel tudta még jegyezni az ut végében eltűnő gépkocsi számát s így megindulhatott a nyomozás. Csakhamar megállapította a tulajdonos nevét és lakcímét. Kiderült róla, hogy köztisztvisletben álló magántudós, jómódú ember, aki a különös esetet egyszerűen azzal magyarázza, hogy sajnálatos tévedés történt. A rendőrök azonban nem elégedtek meg ezzel, házkutatást tartottak s miután rá is bukkantak egy bankóprésre s egyéb szakszerű kellékekre, a hamispénzgyártással vádolt „magántudós” bíróság elé állították. A tárgyaláson, amely iránt nagy volt az érdeklődés, a szakértők kijelentették, hogy a bűnjel „nem létező, lehetetlen bankjegy” s így nem hamisítvány. A törvényszéknek mit volt mit tennie, hitelt adott Lavalie Anthon — így hívják a „magántudós” — vallomásának, aki fogadkozott, hogy bankjegyeit csak „tudományos célból” készítette, így akarva kipróbálni embertársai szórakozottságának mértékét. A hamispénzgyártás vádját el kellett ejteni és ezzel az ügy aktái le is zárultak volna... egy második váratlan fordulat nélkül. A rendőrség ugyanis tovább figyeltette Lavaliet. Csakhamar kitért, hogy az emberek szórakozottsága tényleg minden képzeletet felülmúl és azok számára, akik élni tudnak vele, egész jó üzlet. Lavalie továbbra is előszeretettel váltogatta „Számár, aki elfogadja!” dollárokat a rendesek helyett, így végezte bevásárlásait, így utazott el hétvégi pihenőre, így élte világát... Természetesen újabb vádat emeltek ellene, ezuttal már csalás címen s a bíróság a második tárgyaláson el is ítélte.

Új fordulat a Janota—Crisan ügyben

Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett Crisan Teodór aradmegyei földmivesnek az aradi rendőrségen tett bejelentése, mely szerint az évekkel ezelőtt elkövetett gyermekkorházi betörésnek ő lett volna a tettese. Annál nagyobb meglepetést keltett a bejelentés, mert Janota Ioan, a gyermekkorház volt gondnokát a törvényszék jogerősen két évi börtönrre ítélte mint a betörés tettesét. A megindult vizsgálat hamarosan kiderítette, hogy Crisan anyagi érdekekért vállalkozott arra, hogy letöltsi Janotára kiszabott büntetést és ezért az ügyészség indítványára a törvényszék bünpártolás és hatóság félrevezetése címén letartóztatásba helyezte. Ez körülbelül négy hónappal ezelőtt történt, időközben Janota Ioan, aki még mindig tagadja, hogy ő lenne a bűnös, per-újrafelvételt kért Crisan vallomása alapján.

Most néhány nappal ezelőtt Gherman Dante dr. Crisan Teodór védője kérvénnyel fordult a törvényszékhez, amelyben kérte védenő szabadlábra helyezését, miután a várható büntetés sem lehet sokkal nagyobb, mint amennyit már eddig vizsgálói fogságban eltöltött. A védő kérvényében felajánlott kétezer lejt, ezt az összeget kaucióképpen tenné le, ezzel is biztosítja, hogy védenő mindenkor rendelkezésére áll a hatóságoknak. A törvényszék helyt adott a védő kérésének és 2000 lei kaució ellenében szabadlábra helyezte Crisan Teodort.

Az új közlekedési rend Aradon. Aradváros területén életbe léptetett új közlekedési rendszabályok betartását naponta ellenőrzik a rendőrségi közegok. Csütörtökön délelőtt a rendőrség forgalmi osztályának főnöke személyesen ellenőrizte, hogy a város lakossága miképpen tartja be az új rendszabályokat. A megállapítás szerint egy a gyalogjárók, mint a járművek vezetői általában betartják az új közlekedési rendszabályokat. Azok, akik kihágásokat követnek el, a rendőrök udvarias formában figyelmeztetik az új szabályzat betartására és egyelőre eltekintenek a jegyzőkönyvek felvételétől. Súlyosabb esetekben azonban kénytelenek kihágási jegyzőkönyvet készíteni. A járművek vezetői a legtöbb hibát az Avram Iancu-téren követték el. Itt ugyanis a forgalom lebonyolítása úgy történik, hogy az állomás felé haladó járművek a Banatului-úton keresztül a Colonel Pirici-úccán át haladhatnak az állomás felé, míg a vasút felől jövő és az Aradul Nou—Ujard felé vezető útvonalon a General Berthelot-úccán keresztül kell közlekedni. Ezen az útvonalon elhaladó járművek a Matei Corvin-ucca és az Avram Iancu-tér torkolatáig kell haltsanak és a tér végén kanyarodhatnak le a Banatului-ucca irányába.

Pánik a tengerparton egy víztölcsér miatt. Mamaiban a tengerparton tegnap hatalmas víztölcsér képződött, amelynek megjelenése a fürdőzők között nagy pánikot idézett elő. A víztölcsér háromszáz méteres volt, felkavarta a homokot és nagy távolságra ragadta magával. Szerencsére a víztölcsér nem követelt áldozatul emberéletet.

Dr. Kurzer Károly fogorvos szabadságáról hazaérkezett.

RENDŐRSÉGI HIREK: Spitz Gyula Moise Nicoară-ucca 16. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek ellopták 4000 lei értékű kerékpárját. — Betörők garázdálkodtak dr. Bangász István Regina Maria-út 9 szám alatti lakásában, ahonnan több ezer lejt erő perzsaszólyneget zsáknányoltak — Ismeretlen tettesek behatoltak Fackelmann József Dorobanților-ucca 50. számú házban levő lakásába és különböző ruhaneműket loptak el.

Hadilárvák tandíjmentessége. București. A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a hadilárvák, akik eddig a pótköltségvetés alapján élveztek tandíjmentességet, ezentúl a rendes költségvetési keretbe illesztett összegből kapjanak tanulmányi támogatást.

Nagy, tarka műsor keretében sorsolják ki a tárgysorsjáték főnyereményeit. A magyar rádióhallgatók kedves és egyben igen hasznos nyári szórakozása a harmincezer pengő értékű nyári tárgysorsjáték szeptember 3-án este érkezik méltó befejezéséhez. Ezen a napon sorsolják ki a több ezer pengő értékű főnyereményeket a Városi Színház színpadán, vidám dalos-est keretében, amelyen felvonul a legkitűnőbb zenekarok és énekesek bemutatásában a magyar dal, a magyar operett és a magyar sláger egész története. Az estről, amelynek jegyei igen olcsó áron máris előjegyezhetők a „Rádióélet” kiadóhivatalában — bőven számol be a „Rádióélet” ma megjelent száma, amely egyúttal a megszokott gazdag rovatai mellett a hét minden kiemelkedő eseményéről ad képes riportot. A „Rádióélet” kiadóhivatala: Budapest, Sándor-u. 7., készséggel küld bárkinek ingyen mutatványjegyet, külföldre is.

Dézna! Viktor—Gárdonyi István: „A D-terv”, Eugen Prager-kiadás. „Vannak még írók, akik fegyvercsörgés közepette is a népek békeakarát, a hangszórók recsegő hazugságadatában is az igazságot, a barbarsággal szemben a kultúrát és a humanizmust hirdetik. Ma, a felelőtlen demagógia s az uszító gyűlölködés korában sokszor egyedül érzik magukat azok, akik békére, emberi szabadságra, szociális igazságra s a kultúra megbecsülésére. egy új, észszerűbb és igazságosabb Európára vágyanak. Ön is egyedül érzi magát? Keresse Európa élő nagy szellemeinek társaságát...” — ezek a bevezetőszavai annak a prospektusnak, melyben a prágai Eugen Prager könyvkiadó vállalat őszi könyvkiadásait, közöttük Déznai Viktor és Gárdonyi István „A D-terv” című regényét behirdeti. És ezek a bevezetőszavak mintha a D-terv előszavaként íródtak volna: mert mit akar ez a regény? Figyelmeztetni akar, addig ameddig talán tényleg nem késő, figyelmeztetni arra, hogy a háború rossz üzlet, mindenképpen rossz üzlet. Még soha semilyen háborúnak sem volt nyertese, csak győztese, de a győzelem is halottak százazreibe, rengeteg anyagi és véráldozatba került, az elpusztult és pótolhatatlan értékekről nem is beszélve. A D-terv nem valamilyen újféle haditerv, ez a béke haditerve, a polgári józanság önvédelmi terve, melyet a két szerző lebilincselő érdekességgel, izgalmas regény keretében, egy lehetséges, de nem kívánt francia—német háború grandiózus körképét használva fel háttérül, vázol fel és tár az olvasó elé meggyőző erővel és magávalragadó tempóval. A Mikszáth Kálmán-díjat nyert regény, mely minden bizonnyal az őszi könyvpiac kiemelkedő eseménye lesz, Romániában a közeli jövőben jelenik meg.

A tornaegyesület turista-osztálya vasárnap reggel 5 órai indulással kirándulást vezet a kiesékvésű és Aradmegye gyöngyének elnevezett Băile Moneasa—Menyháza fürdőbe. Még néhány helyre jelentkezni lehet olcsó részvételi díjért péntek estig az egyesületi helyiségben és a Foto Central-üzletben. Ugyancsak vasárnap reggel 5 órai villamosindulással könnyű túra indul Podgoria—Hegyháza. Utirány a villamoson megbeszélve. Vezető: Neumer Péter.

A megszűnés veszedelme fenyegeti

Transilvania egyetlen állami Operaházának Aradon is ismert balettkarát

Egy fővárosi lap, a „Timpul” arról ad hírt, hogy a Cluj—kolozsvári Operaház balettkara a legnagyobb nehézségek előtt áll. Arról van szó, hogy az opera balettkara éveken keresztül a zenekultura otthonának hamupipőkéje volt. Azok a fiatal leányok, akik tehetséget és hivatottságot éreztek a tánc iránt, kénytelenek voltak olyan minimális gázszíval megelégedni, ami a szó szoros értelmében lehetetlenné tette számukra az emberi életet. Számosan a balettkar tagjai közül olyan pénzfiorásokhoz fanyarodtak fizetésük kiegészítése érdekében, ami nemcsak a legösszibb művészet, a tánc kárára volt, de az állami szubvencióból élő operaház művészi hírnevét is károsan befolyásolta. Azok a fiatal, legtöbbször jó családból származó leányok, akik nem tudtak megalkudni a körülményekkel, aprópénzre váltották tudásukat és tehetségüket: engedtek a fővárosi revüszínházak és orfeumok kitaró unszolásának és eltávoztak Cluj—Kolozsvárról, hogy Bucurestiben alapítsanak maguknak megélhetést.

A legösszibb művészet, az örökszép táncmozdulatok műveikének hivatott apostolai Transilvania fővárosában eltávoztak az operaházról. A balettkarból mindössze négyen maradtak vissza. Az igazgatóság arra az elhatározásra jutott, hogy az évekkel ezelőtt testi hibák és talán tehetségtelenség miatt visszautasított jelentkezőket értesíti, hogy az Operaház balettkarába való felvételüket az igazgatóság elfogadta. El lehet képzelni, milyen művészi teljesítményt nyújthatnak ezek a táncosnők. Hiszen az Operaház balettmesteri állása is napról napra változik és a tanításban olyannyira szükséges folytonosság elképzelhetetlen mértékben szenved csorbát.

A transilvaniai egyetlen állami operaház balettkarának feloszlása fájdalmas vesztesége az általános faji és nemzetiségi különbséget nem ismerő örök művészetnek, vesztesége Transilvanianak, vesztesége mindazoknak, akik szeretik a művészetet.

VÉRES SZERELMI DRÁMA MAGYARORSZÁGON. Dunaföldváról jelentik: A mára virradó éjjel borzalmas szerelmi dráma játszódott le a községben. Vitok Gyula 23 éves gazdasz szívenszurta menyasszonyát, Fekél Máriát, majd késével felvágta saját ütőereit. Mire rájuk találtak, már mindketten meghaltak. Rucsu-levelekben azt írják, hogy szülei ellenezték a házasságot és ezért menekültek a halálba.

Természetjárás. A „Carpatina” turista-egyesület Czárán I.-osztálya kirándulást rendez a Debela-gorára. Indulás 13-án délután 2 óra 10 perckor CFR-vonattal. Utirány: Nadas—Debela—gora—Conop. Visszatérés vasárnap este. F. hó 14-én autocamiont indítunk Casoiara, jelentkezéseket Sándor I. és Társa-iroda vesz fel. A Debela-gora-túra vezetője Radványi Ödön.

A „Prometheus” szereposztása

Eitimi Victor kiváló drámája, a „Prometheus” Aradon Horváth László rendezésében a következő szereposztásban kerül bemutatásra a szabadtéri színpadon:

Prometheus ...	Nagy István (m. v.) a Cluj—kolozsvári színház művésze.
Eromenis ...	Erényi Böske (m. v.) a Cluj—kolozsvári színház művésznője.
Hephaistos ...	Szabados Árpád (m. v.) a Cluj—kolozsvári színház művésze.
Herakles ...	Mészáros Béla (m. v.) a Cluj—kolozsvári színház művésze.
Themis ...	Lázár Hilda,
Li ...	Dálnoki Dávid.
Apoló ...	Németi István.
Than ...	Szenkársky István.
Zeus ...	Szabó Gyula,
	200 statisztá.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerár, Piața Avram Iancu
(Tel.: 15—00.)

Kol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felesősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol-olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információsiroda. — Bejegyzett cég.

Arad. Bulev. Regele Ferdinand 5. Ceanadi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett.

Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

FIVATAL: d. e. 9—1-ig. d. u. 3—7-ig.

Szerezzen örömet magának és váltsa meg jegyét
SZOMBATON: „PROMETHEUS”
VASÁRNAP: „OBSITOS”
szabadtéri előadására.

SPORT KÖZLÖNY

Rendkívüli közgyűlésen

279 szavazattal 3 ellenében a CAO feloszlata mellett döntöttek

Rónay súlyos vádjai a Baiamare-nagybányai Phönix ellen

Bucuresti. Az egyik fővárosi sportlap hasábos cikket közöl a CAO-Phönix ügyvel kapcsolatban Rónay Ferencnek, a CAO edzőjének nyilatkozatáról. Rónay Bucurestiben tartózkodik és kijelentette, hogy 3 lepecsételt aktacsmag van birtokában, amely több Baiamare-nagybányai Phönix-vezető nyilatkozatát tartalmazza arról, hogy miként nyerte meg a Phönix mérkőzéseit az A) ligában.

— A Phönix óriási összegeket áldozott — mondotta Rónay, — hogy mérkőzéseket nyerjen és számos egyesület játékosait megvesztegette.

Lehetséges — folytatta — hogy mi nem kerülünk vissza az A) ligába, de az csaknem bizonyos, hogy a Phönix sem fog az A) divízióban

szerepelni.

Ebben az ügyben mindenesetre a Comitutul Federal fogja az utolsó szót kimondani.

Itt írjuk meg, hogy a CAO az elmúlt napokban rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a vezetőség felvetette a kérdést, hogy vajon oszlassák-e fel az egyesületet, vagy sem. A szavazásnak meglepő eredménye volt: a közgyűlésen jelenlevő

282 CAO tag közül 279 a feloszlata mellett, 3 pedig a feloszlata ellen szavazott.

A CAO vezetősége a szavazás ellenére nem döntött az egyesület feloszlata kérdésében és a döntést a Comitutul Federal ülése utánra halasztotta el.

Slivat is fog szerepelni az AMEFA csapatában a vasárnap-hétfői körmérkőzéseken

Az AMEFA megbízásából Stoffa Sándor, a munkásegységet edzője Sztumare-Szatmárra utazott, hogy az Olimpiával véglegesítse Slivat átvételére vonatkozólag a tárgyalásokat. Stoffa váratlan „konkurrenciára” bukkant Slivat ügyében, ugyanis a fővárosi Juventus is érdekelt a kitűnő játékos iránt és így a tárgyalások elhúzódtak. Mindazonáltal sikerült Stoffának megállapodást létesíteni és Slivat már előreláthatólag pénteken Aradra érkezik és valószínűleg már szerepelni is fog a piros-feketék színeiben a vasárnap-hétfői körmérkőzésen.

A vasárnapi és hétfői csapatokat csak a pénteki edzések után állítja össze úgy a Gloria, mint az AMEFA.

Megbüntetik az Universitatea, mert a szövetség megkerülésével fordult az UFSR-hez

Bucuresti. Az Universitatea táviratilag tiltakozott az UFSR-nél a Comitutul Federal ismert határozata ellen, amely szerint óvását elutasították és a Tricolor CFPV-t minősítették az A) ligába. Az FRFA most tudomást szerzett az „U” táviratáról és átiratban kérdést intézett a Cluj-kolozsvári alkerületi sportszövetséghez, hogy vajon az Universitatea a disztrikt hozzájárulásával küldötte-e el táviratát az UFSR-nek, mert a szabályok értelmében csak a felettes sporthatóság engedelmével fordulhat valamely egyesület az FRFA-n kívül álló szervezethez.

A finn bajnokságok

harmadik napján a következő eredmények voltak: 110 m. gát: Jussila 15.3 mp, 1500 m: 1. Hartikka 3:55.3, 2. Sarkama 3:55.6, 3. Mattilainen 3:56, 4. Salovaara 3:56.2, 5. Hoppania 3:56.4, 6. Salminen 3:57.4. 10.000 m: 1. Tamila 30:49.8, 2. Lajhoranta 31:11.6, 3. Riikonon 31:26.6.

400 m: Raekkolainen 49.1 mp, gerely 1. Nikkanen 72.81 m, 2. Järvinen 71.83 m, 3. Toivonen 68.32 m, 4. Vainio 68.32 m, 5. Palonen 68.17 m, diszkosz: Kotkas 49.21 m, hármas: Rajasaari 15.20 m, rud: Laedemaeki 390 m, 3. Reinikka 390 m.

O Juhász egészséges. A CAO kitűnő válogatott középfedezete kiheverte sérülését és az elmúlt héten már játszott is az Electrica Oradea csapatában egy barátságos mérkőzésen. Juhász kitűnő kondíciónak örvend és a napokban kapott ajánlatot az „Olimpique Marseille” csapatától, amely szerződöttni kívánja. Juhász még nem válaszolt a francia ajánlatra.

Gróf került a 400 m-es gyorsuszás döntőjébe Londonban

London. Az uszó Európa-bajnokságon szerdán délután a 400 m-es gyorsuszás középfutamait bonyolították le. A két középfutam eredményei a következők:

I. középfutam. 1. Berg svéd 5 p. 02 mp. 2. Weinwright angol 5 p. 05 mp. 3. Arendt német 5 p. 07.9 mp.

II. középfutam. 1. TaMi francia 4 p. 59.4 mp. 2. Plath német 5 p. 00.1 mp. 3. Gróf magyar 5 p. 02.8 mp. 4. Dean angol 5 p. 03.4 mp.

A döntőben a fentiek vesznek részt.

A vízipóló-tornán Olaszország 1:1 arányban eldöntetlenül játszott Franciaországgal, míg Németország 4:0 (2:0) arányban verte az olaszokat.

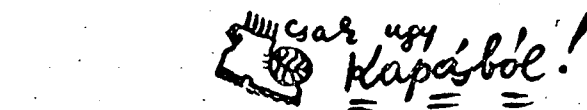
Uj 1500 m-es uszóvilágrekord

Tokio. A japán uszóbajnokságon Tomikatsu Amaho 1500 méteren 18 perc 58.8 mp.-vel szenzációs új világrekordot uszott. tulszárnyalva Arne Borg 1927-ben felállított 19 perc 07.2 mp-es megjavíthatatlannak hitt világrekordját. Tomikatsu közben 1000 méterre 12 perc 33.8 mp.-vel szintén világrekordot uszott. (Régi világrekord: Negami japán 12 perc 41.8 mp.) 200 méter gyorsan Arai 2 perc 09.6 mp.-es kitűnő idővel győzött.

O Az idel legjobb atletikai eredményeket elért európai atléták névsorát alább adjuk. A névsor a következő: 100: Kersch német 10.4. — 200: Hoimes angol 21.1, 400: Harbig német 47, 800: Wooderson angol 3.49, 5000: Pekuri finn 14.27.4, 110 gát: Lidman svéd 14.3, 400 gát: Joye francia 53.2, távol: Maffei olasz 757, magas: Weinkötz német 198, rud: Romeo olasz 403, hármas: Rajasaari finn 15.31, súly: Kreek eszt 16.05, diszkosz: Oberweger olasz 51.49, gerely: Sule eszt 75.93, kalapács: Lutz német 56.70 (Blask 58.13).

UJ KÖNYVEK

— Az esztergomi kincstár. Az „Officina” művész kiviteli, gazdagon illusztrált kiadványsorozatának legújabb kötete. Magyarország leggazdagabb, káprázatos fényű kincstárának 32 legszebb darabját mutatjuk be ebben a kötetben, ötvösműveket, egyházi ruhákat, Genthon István a Műemlékek Országos Bizottsága előadóinak hivatott tolmácsolásában. Leopold Antal esztergomi prelátus-kanonok előszavával. Ára kötve 92.— lei. Ezzel egyidőben jelent meg Palotay Gertrud: „Magyar népviseletek”. Palotay Gertrud kitűnő írása a magyar népviseletek színpompás virágos kertjéből mutat be egy csokorra valót. A mai Magyarország egymástól távoli szögleteiből hozza elő őket: meglelt férfit és jókedvű ifjú legényt, pusztán élő pásztorembert és templomba menő fiatal leányt, ifjú menyecskét és javakorabeli komamásszonyt. Elmondja, hogyan alakultak ilyenek, mikor keletkeztek, miért és miben különböznek. Konecsni György kitűnő festőművész 12 színes és számos egyszínű művészeti és mégis szakszerű képe ad különös értéket ennek a műnyomó papirosra nyomott, rendkívül izlész kötetnek. Palotay Gertrud: „Magyar népviseletek” ára 165.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Cluj. Kérje az „Officina”-munkáinak teljes jegyzékét.

Augusztus 20—21-én Berlinben tudvalevően Európa—USA uszóviadalt rendeznek. A versenyre már össze is állították az európai 4x100 méteres stafétát: Hoving, Dove, Körösi, Heibel, tartalék Fischer. A 100 méteres melluszásban a francia Nakache képviseli Európát.

A Ferencváros és Slavia megegyeztek abban, hogy a szeptember 4-én Prágában és szeptember 11-én Budapesten lebonyolításra kerülő KK döntő mérkőzést olasz játékezők fogják vezetni.

Peruban 100 ezer néző befogadására alkalmas stadiont építenek. Limában épül a hatalmas stadion és a tervek szerint 1939. decemberében fejezik be a munkálatokat.

A bajnokság sorsolása, mint azt megírtuk, augusztus 16-án kerül lebonyolításra a szövetség helyiségében. Az első osztályban 12, a másodosztályban 8 csapat állhat starthoz.

A nemzeti bajnokság első döntő mérkőzésére vasárnap kerül sor a Giulești-i stadionban. A Rapid és a Ripensia nagy ambícióval készülődnek és legjobb csapataikkal állnak ki. A második mérkőzés augusztus 21-én Timișoara—Temesváron kerül lebonyolításra.

O PECICAN A GLORIA EDZŐJE. A Gloria vezetősége régebbi tárgyalások eredményeképpen, táviratilag visszahívta Pecicant, a csapat egykori játékosát, akit edzőnek szerződtettek.

Sportvonat Budapestre utlevél és vizum nélkül,

csak egy fényképes személyazonossági igazolvánnyal.

Aradról indul szeptember 7-én, szerdán délelőtt Budapestre visszaindul szept. 13-án, kedden d. u.

Részvételi díj személyenként 1.340 lei, gyermekeknek 10 évig 840 lei

Számozott ülőhelyek a vonaton. A budapesti tartózkodás költségei előre is fizethetők leiben, akár teljes ellátásra, akár csak szoba és reggelire. Budapest megtekintése autocar-ral, „Budapest éjjel”, valamint egy napos kirándulás a Balatonra. Személyenként 2000 lei értékű pengő vihető ki. — Kérjen részletes prospektust!

Beiratkozási határidő: szept. 1. csütörtök estig a

WAGONS-LITS/COOK és EUROPA menetjegyirodákban Arad

A nyugdíjkorhatár leszállításának jelentősége

A közintézmények fellendítését és az intellektuális munkanélküliség megszüntetését eredményezi a nyugdíjkorhatár leszállítása.

Bucuresti. A különböző minisztériumok által fogantatosított legutóbbi intézkedések főleg azt a célt szolgálják, hogy a hosszú évek során kifáradt, öreg munkaerőket fiatal erőkkel helyettesítsék, akik arra várnak, hogy energiájukat hasznosítsák és még pályafutásuk elején állanak.

Bizonyos, hogy ez a felfrissítés csak hasznára fog válni az összes intézményeknek, amelyekbe új ritmust, lendületet és prosperitást fog bevinni. E cél elérése érdekében szállították le a nyugdíjkorhatárt. Ez az intézkedés minden tekintetben humánus és körültekintő úgy a régi, mint az új munkaerőkkel szemben.

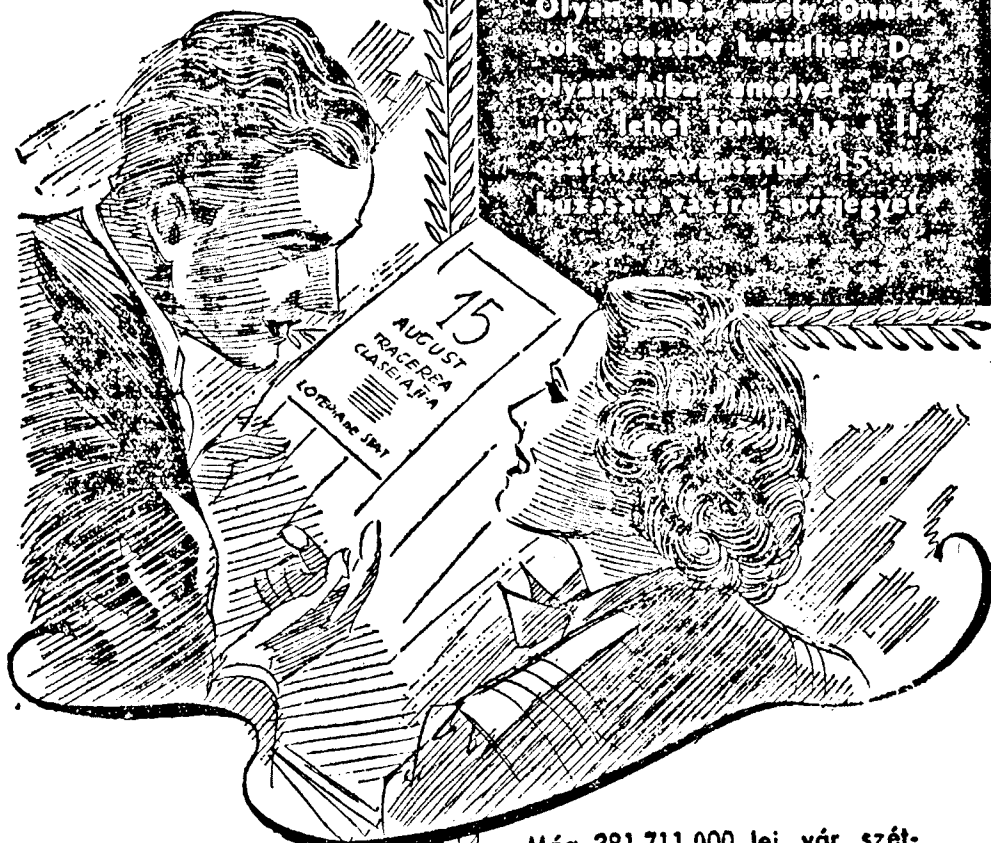
A nyugdíjkorhatár leszállítása amellett, hogy új impulzust ad az intézmények fejlődésének, azt a célt is szolgálja, hogy új munkaerők nevelését tegye lehetővé és helyet teremtsen az ifjuság számára. Ugyanekkor ezen az úton fognak megszűnni azok az ellentétek is, amelyek a létért folyó harcban merülnek fel öregek és fiatalok között.

Ez a folyamat, vagyis az intézmények és vállalatok személyzetének kicserélése, illetve felfrissítése az állam közvetlen felügyelete alatt történik és így kiküszöböli a felterülhető szociális ellentéteket. Így miután a bírólkarban, az államvasutaknál stb. leszállították a nyugdíjkorhatárt, a tanfistületek is üdvözljk ezt az intézkedést.

Tudott dolog, hogy a tanfistületekben van a legnagyobb szükség az erők frissítésére és az is köztudomásu, hogy az intellektuális munkanélküliség főleg az egyetemek bölcsészeti fakultásáról kikerülő fiatal diplomások körében uralkodik. Ezzel az új intézkedéssel gyors ütemben fog felszívódni az intellektuális munkanélkülieknek e fontos és nagy kategóriája.

A nyugdíjkorhatár leszállítása ilymódon két problémát fog megoldani: új energiákat visz be az intézmények életébe és fejlődésébe és ugyanakkor elhelyezkedéshez juttatja azokat a fiatalokat, akik hosszú ideje várnak arra, hogy felkészültségüknek és képességeiknek megfelelő pozícióhoz jussanak.

Elmult JULIUS 15.-e

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Még 381.711.000 lei vár szétosztásra a jelenlegi sorsjáték nyerevénye ből.

Akik elhanyagolták, hogy az 1. osztályra vásároljanak SORSJEGYET, résztvehetnek 250 leiért a sorsjáték húzásán. Hogyan? Kérdezze meg sorsjegyárását.

Rendszeres hajójáratok

az Egyesült Államokba és Kanadába

a „Nieuw Amsterdam“, „Statendam“ „Rotterdam“ nagy luxusgőzösökkel, valamint

Délamerikába

belga és holland gyorsgőzösökkel:

Argentina
Brazilia
Uruguay
Peru-Chile

Középamerikába:

Venezuela
Columbia
Haiti, Ecuador,
Honduras
Costarica
Trinidad

India és Ausztráliába, Délamerika összes államaiba.

Információk és prospektusok a

Holland-Amerika Linie

vezérképviselőjénél:

„ORT“ Organizația Română de Turism
BUCURESTI, Calea Victoriei No. 70.
Timisoara, Str. Venetia 2. — Tel. 632.

Színház

Várakozáson felüli lesz

a szombati és vasárnap
szabadtéri előadás

Az egész város társadalma élénk figyelemmel kíséri az Aradon tartózkodó színészek grandiózus vállalkozását, amelynek méretei egyre pozitívabb formában bontakoznak ki. A hatalmas Gloria pálya közepén fogják felállítani a szabadtéri színpadot, amely a modern színpadtechnika kivánalmait, naK tökéletesen megfelelő építmény lesz és nem hasonlítható az eddigi szabadtéri előadások építményéhez, miután a szemlélő teljes perspektívában élvezheti az előadásra kerülő darab szépségeit. Különösen érvényesülni fog ez a modern felfogás szombaton este, amidőn Eftimiu Victor ragyogó versesdrámája a „PROMETHEUS“ kerül előadásra. A magasrendű kultúrát jelentő eszmei tartalom kívül valóságos látványosság lesz az a grandiózus felvonulás, amit Horváth László rendező beállított a „PROMETHEUS“ nagyszerűen összetanult előadásban kerül a közönség elé.

Vasárnap este a világ operettirodalmának egyik műremeke kerül szabadtéri színpadra. A rendezőség nagyszerűen választott, amikor Kálmán Imre világhírű alkotása az „OBSITOS“ mellett döntött. Ez a darab minden porcikájában szabadtérre kívánczik és akinek alkalma lesz most szabadtéri előadásban végigélni ezt a brilliáns operettet, az meg fog győződni arról, hogy a szabadtér grandiózitásában újjászületett színpadi alkotással áll szemben. Olcsó helyárak mellett mindenki megengedheti magának, hogy kellemesen töltse el szombatját vagy vasárnapját, hiszen 100 leittől kezdve 30 leig mindenki elhelyezkedhet majd a Gloria pálya hatalmas nézőterén. Jegyek a téli színházi pénztáránál. — A zenekart Csányi Mátás vezényli.

Ítélet a Procopovici-ügyben

Procopovici Iosifnét 2 évi, Miklós Gézát 3 évi börtönbüntetésre és 5-5000 lei pénzbüntetésre ítélték

Részletesen beszámolt az Aradi Közlöny szerdai lapszámában a Procopovici-ügy főtárgyalásáról. Mint köztudomásu, Procopovici Iosif az egykori pénzügyi tisztviselő amikor a hivatalában elkövetett visszaéléseire feleltesséi rájöttek, öngyilkosságot követett el. A vizsgálai ennek ellenére tovább folyt és így kerültek az ügybe gyanúsítottaként Procopovici Iosif özvegye, aki szintén pénzügyigazgatósági tisztviselő volt, valamint Miklós Géza, a harmadik kerületi adópénztárnok.

Kedden a késő esti órákban ért véget a főtárgyalás és a perbeszéd elhangzása után a törvényszék az ítéletkihirdetést csütörtökön délelőtre halasztotta el. A második tagozat tárgyalóterme zsúfolásig megtelt az ítéletkihirdetés idejére, amikor is a törvényszék bíróságnak mondotta ki mind a két vádlottat. Megállapította a törvényszék az ítéletben, hogy amennyiben a főbűnös felelősségre vonható volna, úgy az hat évtől tíz évig terjedő fogház büntetésre lenne ítéltető a közpénzek elcsikkasztása miatt és a bűnrészesek esetében a törvény széke számos enyhítő körülményt alkalmazott. Az enyhítő körülmények figyelembevétele mellett Procopovici Iosifnét 2 évi börtönrre, 5000 lei pénzbüntetésre, Miklós Gézát 3 évi börtönrre 5000 lei pénzbüntetésre ítélte és kötelezte az elítélteket egymillió 900 ezer lei hiány megtérítésére.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Lényegesen emelkedett az állami és falusi szükségletek kielégítését ellátó nehézipari termelés

Kedvezőtlen a kőolajipar és az építkezési ipar helyzete

Most jelent meg a konjunkturakutató intézet közleménye, amelyben az ország gazdasági életére vonatkozó júliushavi adatokat hozza nyilvánosságra. Általában a kőolajipar terén borulató hangulat nyilvánul meg az elmúlt hónapok adatainak egybevetése nyomán és látszólagos időszaki javulások ellenére is az a helyzet, hogy a piac teljesen bizonytalan. A fűrészfűrész-piac helyzetnek megvizsgálásából szintén nem a legkedvezőbb előjeleket lehet kiolvasni. A nagykereskedelmi eladások tétele az egész év folyamán lefelé ívelő irányzatot mutat. Ugyanekkor azonban, bár a nemzetközi árak lemorzsolódóban vannak a szovjet-verseny és a csökkenő építkezések hatása alatt, belföldön a nagykereskedelmi fűrészipari árak 5 százalékos emelkedést mutattak. A hazai építkezési ipar a városokban továbbra is visszaféjlődőben van. Ugy az építkezési engedélyek, mint a már megtörtént építkezések száma messze mögötte marad az 1937. évi számadatoknak. Ennek ellenére az építkezési ipar néhány mellékágában némi javulás mutatkozott, ez azonban nem bír jelentőséggel. A cement, hengerelt vas és faanyag eladás nem érte el az előző év

szinvinálát és a téglá, valamint cserép-kereskedelem helyzete is hasonlóan alakult.

Lényeges emelkedést mutat a nehézipar termelésének azon ága, amely az állami rendelések és a falusi lakosság igényeinek kielégítésére dolgozik. Némi enyhülés mutatkozik az élelmiszer és fényüzési cikkek piacán is az üzleti forgalomban. A tüzfapiacról közölt adatokból kitétni az, hogy minden várakozás ellenére, a vasuton szállított tüzfifa mennyiség a január-júniusi időszakban, hozzávetőlegesen 7 százalékkal emelkedett. Megállapítja a konjunktúra-kutató intézet, hogy ezen adatok szerint a tüzfifaárak emelkedése nem magyarázható a kínálat csökkenésével. Megjegyzendő, hogy a többi fűtőanyagok eladási forgalma is emelkedett.

Szakmai lapok jelentése szerint a kőolajipari termékek belföldi fogyasztása az év első negyedében lényegesen növekedett. Ezt bizonyítja az a körülmény, hogy a kőolajtermékek után az állampénztárhoz befolyó összegek 819.181.000 lejt tettek ki, míg ez a tétel csak 724 millió lei bevételt biztosított az elmúlt év hasonló időszakában.

Kiméletlenül elkobozzák

a szabálytalanul kitermelt vagy forgalomba hozott faanyagokat

Ismeretese, hogy július 1-én életbelépett a faanyagok kitermelését, kereskedelmét és forgalmát szabályozó rendelet, amelynek értelmében a faanyagok kitermelése, vagy forgalmazása az illetékes hatóságok engedélye nélkül szigorúan tilos. A hatóságok már a legnagyobb eréllyel alkalmazzák a törvény intézkedéseit és kiméletlenül szigorral elkobozzák azokat a faanyagokat, amelyekre vonatkozóan a tulajdonosok nem tudnak megfelelő igazoló iratot felmutatni.

= A harmadik évnegyedre is engedélyezik a B. kompenzációs listán szereplő áruk behozatalát. Néhány fővárosi lap azt a hírt közölte, hogy a nemzetgazdasági minisztérium a harmadik évnegyedben nem engedélyezi az úgynevezett B-listán feltüntetett áruk behozatalát. Az Argus, illetékes helyről nyert értesülésre hivatkozva, megállapítja, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak.

= Népszerűsítik a műtrágyát. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a földművelésügyi minisztérium a műtrágya népszerűsítése érdekében az árak olcsóbbá tételét határozta el. A minisztérium most kilonként 35 banis szubvenciót állapított meg a műtrágya népszerűsítésének érdekében.

= A vasut vezérigazgatóságától kell kérni az élelmiszer szállításához szükséges ládákat. A vasut vezérigazgatósága közleményt adott ki, amelyben tudomására hozza az érdekelteknek, hogy élelmiszerek szállítására alkalmas ládákat csakis Bucurestiből lehet kérni. A kérvényeket Bucuresti, Cal. Victoriei 51. CFR. kereskedelmi vezérigazgatóság címre kell küldeni és abban pontosan feltüntetendő az igényelt láda darab száma, az élelem minősége, fe adási és érkezési időpontja, valamint a naponként, vagy hetenként szállítandó mennyiség. A kérvény vétele után a kereskedelmi vezérigazgatóság a lehető legrövidebb időn belül eljuttatja ezeket a ládákat a rendelőhöz, akik lakásukra vihetik és 24 órát tarthatják maguknál, amely idő alatt azokat megtöltik és jéggel látják el. A ládákért darabonként 400 lei garanciaösszeg fizetendő. A ládák ürtartalma 125, 200 és 250 kgr. Az érkezési állomáson a címzett ugyancsak 24 óráig tarthatja magánál a ládákat kiürítés végett.

ÁRFOLYAMOK

Augusztus 11-én

Devizák és effektív külföldi pénzek hivatalos árfolyamai a Banca Națională jegyzése szerint, 38 százalék felárral: egyiptomi font 681.03—694.83, németalföldi forint 74.24—75.62, belgas 23.05—23.53, dán korona 29.74—30.36, finn márka 2.98—3.05, escudo 6.14—6.27, angol font 663.78—677.58, olasz lira 7.172—7.172, dollár 136.27—139.03, norvég korona 33.46—34.15, francia frank 3.66—3.86, cseh korona 4.77—4.87, svéd korona 34.36—35.05, eszt korona 36.64—38.50, palesztinai font 664.47—678.27, zloty 27.73—26.29, svájci frank 31.12—31.74.

Harmincnegye százalék felár nélkül: egyiptomi font 493.50—503.50, németalföldi forint 53.80—54.30, drachma 0.99 (1.05)—1 (1.07), dinár 2.898—3.05, birodalmi márka 38—39, belgas 16.70—17.05, pengő 25 (26.50)—27, angol font 481—491, olasz lira 5.1966—5.1966, dollár 98.75—100.75, francia frank 2.65—2.80, cseh korona 3.46—3.53, leva 1.24—1.30, palesztinai font 481.50—491.50, zloty 18.65—19.05, svájci frank 22.55—23.

Paritás: egyiptomi font 826.389, németalföldi forint 67.20, drachma 2.47, dinár 2.933, birodalmi márka 39.825, belgas 16.737, pengő 29.24, dán korona 44.803, finn márka 4.21, török font 78.99, escudo 7.396, angol font 813.598, pezeta 32.258, olasz lira 5.198, dollár 98.741, norvég korona 44.803, cseh korona 3.357, illetve 4.128, leva 1.208, svéd korona 44.803, palesztinai font 813.598, zloty 18.753, osztrák schilling 23.52, svájci frank 21.11, illetve 23.89.

Hivatalos aranyárfolyam: angol aranyfont 1118 lei, Napoleon-arany 886 lei.

Behozatali közepárfolyam (38 százalékkal): Amsterdam 85.84, Páris 5.141, Zürich 38.80.

Szabadforgalmu devizaárfolyam (augusztus 10-én): cseh korona 4.82—4.84.

Értéktőzsde: A piac lanya. Árak: Exprop-ierea 64 és ötnyolcad, Renta 1934. 64 és egynegyed, Inzestrarea kis cimletek 83 és egynyolcad, Consolidarea 44.60, Stabilizarea 62 és háromnegyed, Desvoltarea 64 és háromnyolcad, A részvénytiacon nem mutatkozik érdeklődés, az árfolyamok csaknem minden vonatkozásban változatlanok.

Terménypiac: Csikágóban a buza irányzatában némi változás mutatkozik, az árak tartottak. Belföldön általános lanyhaság uralkodik. A Banat-bánsági gabonapiacra a buza és a tengeri irányzata lanya és az üzleti forgalom igen gyenge. A piaci árak a következők: buza 400 lei ab Timisoara. Tengeri 325, zab 380, ujlence 420—430, takarmányárpa 315, tavaszi árpa 360, korpa 280, banati repce 580, káposzta repce 590, kismalmi liszt a 30.70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként.

Csupán a kis exisztenciák siratják a megbukott karlsbadi fürdőszeszt

Karlsbadból jelentik: Karlsbad ebben az esztendőben szomorú nyarat él át. Augusztus első hetében a nyaraló vendégek száma összesen huszeztet ki és ez kerek negyven százalékkal alatta marad az elmúlt esztendő augusztusi nyaralóvendégeinek. Tekintettel azonban arra, hogy a fürdőszeszt és így a karlsbadi fürdőszeszt is a kulmináción ponton áll, nem remélhető, hogy ez a szám lényeges javulást tüntetne fel a legközelebbi hetek során. Érdekes körülmény, hogy a nyaralóvendégek elmaradását nem a nagy és a luxusszállodák érezték meg, hanem elsősorban a közép- és küsszállodák, amelyek az idén üresen tátongtak. A nagy- és luxusszállodák a viszonyokhoz képest, jó üzletet csináltak és a karlsbadi fürdőszeszt elmaradását csupán a kis szállodák fogják megérezni.

= Javul Franciaország külkereskedelmi mérlege. A francia külkereskedelmi mérleg passzívája júliusban 1215 frankot tett ki, ami ebben az összegben a legkisebb passzívösszeg. Ez azt mutatja, hogy Franciaország külkereskedelmi helyzete javulóban van.

= MÜKÖDIK AZ INSTITUTUL NAȚIONAL AL COOPERATIEI. Hivatalos közlemény jelent meg arról, hogy a Monitorul Oficial 141. ben a szövetségi központ következő intézményei: Casa Centrala a Cooperatiei, Banca Centrala Cooperativa, Centrala Cooperativa de Producție, Aprovizionare și Valorificare Agricolă (CECOPAVA), Centrala Cooperativa de Consum, Centrala Cooperativa de Indrumare, Organizare și Control, egyetlen intézménybe tömörítették és ez az intézmény: Institutul Național al Cooperatiei név alatt működik, címe: pedig București, str. Brezoianu 31.

= Nyári zárórámegállapodások Aradon. A munkaügyi minisztérium most hivatalos közleménnyel erősítette meg azt a zárórámegállapodást, amely Aradon a zsák-, fonal-, kötél- és kárpitosáru cikkek eladásával foglalkozó cégek között szeptember 15-ig tartó érvénnyel létrejött. Eszerint délben 1-től négy óráig tartanak zárva ezek az üzletek, este pedig 7 órakor zárnak. A szállítmányozási vállalatok között is ugyancsak megállapodás jött létre, hogy az irodai munkaidő a nyári hónapokban reggel 7-től délután 2 óráig tartson.

= Bitumenréteggel látják el az Arad-Timisoara közötti országot. A legfőbb utépítési bizottság legutóbbi ülésén néhány fontosabb utvonálnak bitumenréteggel való ellátását határozta el. Ezen utak között szerepel a Timisoara Arad közötti utvonala is.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

időkeletes

adulást és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel. Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

Képviseleténél:

Kunstler utazásiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86

Rádióműsor

— Romániai Adásrendezés —

PÉNTEK, AUGUSZTUS 12.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei szerepelnek: Weber, Chopin, Grieg, Massenet, Gillet, Rosas, Messenger. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. Gramofonlemezek. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Balettzene gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Gluck, Mozart, Schubert, Chopin, German, Csajkovszki. 15.20: Időjelzés, közlemények. 19.02: Tudományos aktualitások. 19.17: Orgonahangverseny, gramofonlemezek. Az alábbi szerzők művei: Handel, Cesar Franck, Joh. Seb. Bach. 19.40: A rádióegyetem keretében N. Iorga egyetemi tanár előadása. 20: A Costica Tandin-zenekar szórakoztató hangversenye az egyik étteremből. 21.05: Massenet: „Werther”, opera 4 felvonásban. Gramofonlemezek. Az I. felvonás után (21.50—22): Sport. A II. felvonás után (22.35—22.45): Hírek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A szegedi tanyák csodálatos világa. Felolvasás. 11.45: Budapest rádiós forrásai. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízeljárásjelentés. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Bodrics Béla cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak. 17.15: A rádió diák-

félórája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Vedres Mária elbeszélése. 18.25: A rádió szalonzenekara. Közben 19—19.10: Sportközlemények. 19.30: Magyar gyerekek a tulipánok országában. 20: Tánclemezek. 20.45: A rádió külügyi negyedórája. 21: Hírek. 21.20: Operatárszettek. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: B. Nagy Béla zongorázik. 23.30: Radó Antal olasznyelvű előadása. 23.45: Közvetítés a Vadászkürt szállóból. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 20: A bor. Irta Révész Béla. 20.30: Mikszáth, a boldog ember (Felolvasás.) 21.25: Kamarazene. 22.35: Hírek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 13.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei: Boieldieu, Haydens, Ziehrer, Millöcker, Dvorak. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Időjelzés, közlemények. 19.02: Tudományos aktualitások. 19.17: Orgonahangverseny, gramofonlemezek. Az alábbi szerzők művei: Handel, Cesar Franck, Joh. Seb. Bach. 19.40: A rádióegyetem keretében N. Iorga egyetemi tanár előadása. 20: A Costica Tandin-zenekar szórakoztató hangversenye az egyik étteremből. 21.05: Massenet: „Werther”, opera 4 felvonásban. Gramofonlemezek. Az I. felvonás után (21.50—22): Sport. A II. felvonás után (22.35—22.45): Hírek. 23.45: Hírek a külföldre angol nyelven. 24: Gramofonlemezek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek.

HÚGYUTAK

FOLYÁS
ELNYALKÁSODÁS
PROSZTATA-
GYULLADÁS
ESETÉIT

meggyógyítja a
PAGEOL

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIAKBAN

Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Pakots József elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: Mit nézzünk meg? Strobl Alajos szobrainak gyűjteménye a Szépművészeti Múzeumban. Ismerteti B. Bakay Margit. 12.10: Nemzetközi vízeljárásjelentés. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Hangemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Dégh Gyöngyi meséi. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A posta műszaki tanácsadójának közleménye. 18.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 19: Dalos Sándor elbeszélése. 19.35: A Székesfővárosi Zenekar. 21: Két egyfelvonásos. Utána kb. 21.45: Közvetítés a Spolarich kávéházából. Közben 22.30: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Buttola Ede jazzzenekara. 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.15: Az 1. honvédelmi gyalogezred fuvószenekara. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 18: Cigányzene. 20: Elbeszélés. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.25: Bartha Klára zongorázik. 22: Hanglemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szög csupán 20 lei.**

HÁZASSÁG

19 éves, csinos gazdálkodó leány ötmillió ingatlan, kétmillió készpénzhozománnyal. 28 éves, csinos özvegy 4 millió vagyonnal férjhez menne. Összeköttetést létrehoz Bizony Ferenc házasságközvetítőirodája, Timișoara. 5003

ALKALMAZÁS

Portást óvadékkal azonnalra keresek. Vetlényi, Str. Consistorului 29., reggel 10—11. 4999

Perfekt szakácsnőt és lúaszt, lehetőleg házaspárt sürgősen keresek. Cím a kiadóban.

Tisztességes minden szobaleány felvétetik. Str. Floria 11., I. 5028

LAKÁS

Cal. Radnei elején, új házban háromszobás, összkomfortos lakás szept. 1-re kiadó. Érd.: Cal. Radnei 19. alatt. 5016

Urlicsaládnál, a Ghiba Birta leányliceum közvetlen szomszédságában, vidéki diákleány teljes ellátással otthonot talál. Címeket „Otthon” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek.

Nov. 1-re keresek garzonlakást, esetleg kétszoba, konyha, vagy egyszoba, konyha, butorozatlan lakást, de csakis központi fűtéssel. Ajánlatokat „ZKP” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 4998

Butorozott szobát keresek fürdőszoba és esetleg konyha használatával két személyre. Címeket a kiadóba kérek. 5021

Modern háromszobás, összkomfortos lakások azonnalra és novemberre kiadók. Bul. Carol 70. 5010

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy, vagy két különbejáratos szoba, folyóvízzel. Irodának igen alkalmas. Cím a kiadóhivatalban. 4729

Négyszobás lakást, orvosnak megjelölt keresek a belvárosban, vagy közel. Cím: Dr. Muscan Valer. Chișineu-Cris.

Elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használatával egy, vagy két személy részére kiadó. Str. Eminescu 16. I. emelet. 5027

Kétszobás, fürdőszobás, udvari lakás kiadó. Str. Seminarului 1. 5024

ELLÁTÁS

Diáklányokat elsőrendű ellátásra vállal uriaszony a Ghiba Birta közelében. Érd. kiadói: Bul. Carol 36., házimesternél. 2025

ÜZLET

Nagyforgalmu kenyérsütőde garanciaképes szakembernek kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5023

Podgoriai-hegyaljai hegyközségben

jó helyen, nagy lábánál, villamosok 8 peronyire 2 és fél kat hold csemege és bor szőlő, 2 szobás lakás, kolni, pince, le szerelés, 60 hl. hordó, prés kadak, kút 115 ezer lei.

Hatschek

INGATLANIRODA

Arad, Bulev. Carol 46. 5021

OKTATÁS

Német nyelvórákat vennék, lehetőleg a délelőtti órákban. Címeket a kiadóba kérek.

KÜLÖNFÉLEK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzt ócska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, testmunkákat, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlástólmit. — Vásárolok lakásban és padlásokon heverő bármilyenféle felesleges bútort, bútorokat, tárgyakat is megvelek. Címeket lakásokra, célevezéslap- vagy személyes hívás a házhoz jövek. Gőzdu-acc 5.

teiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Dízházok, eb dió,

kombináliszekrény, rószalon, csilakör, üstölt tölve urizoba, antik nála, bl. de mayer ülgarnitúr, fűzős seceret, antik szekrények és vitrinek nagy választékban

Zálogkölcsonőket

özvetünk. Előleglet adunk, zálogcédulákat oson összeadhatjuk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Elz-paiota.

Magas földszintes

uri magánház, a belváros legorgalmasabb szomszédságában, 5 parkettás szoba, elő, fürdőszoba, lakás, gyönyörűen parkozott udvarral, mélyen áron alul, 600.000 leiert eladó. Megízot:

Kiss Lajos „URANUL”

Ingatlaniroda Arad, str. H. R. 2

Telefon: 18—21

INGATLAN

Százötven négyszögletes saroktelek Micalaca Nouă-n, a katolikus templom utcájában, autobusmegálló mellett, eladó. Cím a kiadóban. 5020

HATSCHKE

Ingatlanforgalmi iroda
Arad, Bulev. Carol 46. (Lakás ugvanott.)
elfővőse alánlatul.

Centrum forgalmas helyén alapincézett masszív ütletház 8 ütlethéreményvel, pince, raktárhelyiségek, sok kirkat és portál, összközművek, cca 10 szálalék hozam. 1.225 ezer — Iancu-térhez közel magasföldsztes üzletes sarokbérház, mind uccai 5 bériemény. (elő, fürdőszoba parkett) jó hozam, 800 ezer. — Plactéro vezető főúccában masszív ütletház, pince, 130 öl kert, száraz kapu, több lakás, fürdőszoba, 750 ezer. — Főter mellett alapincézett masszív üzletes ház, műhely és raktárhelyiség. 3 lakás, fürdőszoba, 625 ezer. — Urania-mozl táján utkeresztződésnél alapincézett bérház, több ütlelet és 6 lakás, összközművek. 84 ezer hozam, 600 ezer. — Forgalmos utkeresztződésnél, közel a belvárosnak, alapincézett, masszív sarokház, bevezetett többféle üzlettel. lakások, pince és raktárhelyiségek, műhelyek. 500 ezer. — Bul. Reg. Ferdinand mellett magasföldsztes négyszobás, fürdőszobás, modern ház, cserépkályhákai, nagyjövedelmű, jól berendezett műhellyel. 45 ezer hozammal, 420 ezer. — Catedrali-térhez közel üzletes ház, négyszobás, fürdőszobás lakás, pince, gard. épületek, műhely. jó hozam, 400 ezer. — Metianu-ucca táján uccakeresztződésnél üzletes, alapincézett 4 bérieményes (elő, fürdőszobával), esslg. rollók, 3 uccára terjedő nagy front, 375 ezer. — Belváros főúccájában üzletes, 6 bérieményes, pincével, 36 ezer hozammal, 350 ezer. — Külvárosi masszív alapincézett, 3 bérieményes, 30 éve bevezetett vendéglő és vegyeskereskedés, gard. épületek, nagy kert, 300 ezer. — Párncával autobusállomásnál alapincézett magasföldsztes, üzletes sarokház. 1x2, 1x1 szobás lakások, 260 ezer. — Külvárosi félemeletes, üzletes 3, 2 és 1 szobás lakások, üzlethozamozás, 250 öl gyümölcsös, 185 ezer. — Grăditei üzletes 4 bérieményes, 300 öl gyümölcsös, 150 ezer. — II-ik kerületi üzletes, 3 bérieményes 150 ezer. 5026

Legújabb jelentéseink:

Berlinből Newyorkba repült váratlanul egy német óriás-repülőgép!

Négy utas tartózkodik a titokzatos gépen. — Fogadtatási előkészületek a birodalmi repülőtéren

Berlinből jelentik: Egy Fokker—Wolf—Kondor-rendszerű német gép, amelynek a fedélzetén négy személy tartózkodott, tegnap este 19 óra 53 perckor a legnagyobb titokban a staakeni repülőtérről elindult leszállás nélküli útjára, Newyork felé. Ma reggel 9 órakor a repülőgép Terra Nova főlé érkezett. Tizenkét órákor rádiósürgőnyt küldöttek a következő szöveggel: „Uj Skócia fölött vagyunk, Henke kapitány.”

A repülőgépről érkezett újabb jelentés szerint, a repülőgép csütörtökön délután 5 órakor a Sunday-öbölnél átrepülte az Egyesült-Államok határát. Newyorki jelentés szerint az amerikai köröket váratlanul érte a repülőgép vezetőjének vállalkozása, ugyanis tudták ugyan, hogy szó van egy közvetlen Berlin—Newyork repülőútról, de az időpontot nem ismerték. Az amerikai lapok hangsúlyozták azt is, hogy ez az első repülőút, amelyet Berlintől leszállás nélkül tesznek meg az Egyesült-Államokba.

A brooklyn-i repülőtéren már megtették az előkészületeket a repülőgép fogadtatására, mert valószínűnek tartják, hogy a gép ezen a repülőtéren száll le.

Létrejött a béke a Szovjet és Japán között

Tegnap délután irták alá a megállapodást Moszkvában. —
Ehallgatnak a fegyverek az orosz—mandzsu határon

Moszkva. Litvinov külügyi népbiztos és Sigemicu moszkvai japán nagykövet tegnap délután három óras tanácskozást tartottak, majd utána a következő jelentést adták ki a létesített megegyezésről:

Augusztus tizennegyedikén ottani időszámítás szerint délnél tizenkét órakor mindkét oldalról beszüntetik az ellenségeskedést. A japán csapatok egy kilométerrel visszahúzódnak az állásoktól, amelyeket augusztus tíz és tizenegyedik között foglaltak el. Amikor ez megtörténik, mindkét részről meghatalmazott katonai szakértőket küldenek ki, akik a helyszínen megállapítják a határszéli viszály elsimitásának feltételeit.

Sigemicu nagykövet ezzel kapcsolatban a következő kijelentést tette:

— A mai megállapodásunk lényegében a japán kormányhoz az a felfogása jut érvény-

re, hogy a katonai akció abbahagyása előfeltétele a viszály rendezésének.

Sigemicu moszkvai japán diplomáciai ügyvivő és Litvinov tárgyalásai során a szovjet külügyi népbiztos azon óhajának adott kifejezést, hogy a vegyes bizottság tárgyalásai során az érvényben levő orosz—kinai megállapodásokat nem lehet figyelmen kívül hagyni. Sigemicu kijelentette, hogy a vegyes bizottság munkájánál minden rendelkezésére álló anyagot tekintetbe fognak venni. Ugy a szovjet kormány, mint a japán kormány utasítást adott a határmenti harcok beszüntetésére.

Tokio. Ma hajnalban érkező jelentés szerint a mandzsu határon harcban álló csapatok a megegyezésnek megfelelően hajnali négy órakor kúrszóval jelezték, hogy a tüzelést beszüntetik. Hasonlóképpen történt a tüzelés beszüntetése orosz részről is.

Tizenkét holttestet találtak a debreceni repülőgép-katasztrófa géproncsai alatt

A magyar kormány részvéte. — Hat budapesti újságíró vesztette életét

Budapestről jelentik: A debreceni repülő-szerencsétlenség ügye nagy szenzációt keltett az egész országban. A lezuhant gépről kiderült, hogy nem tartozott sem a magyar légiforgalmi társasághoz, sem pedig más légi társasághoz, hanem csupán alkalmi turisztikai célokat szolgált. Egyes szemtanúk állítása szerint a gép a szerencsétlenséget megelőzőleg csak 200 méternyi magasságban repült, majd egyszerre megfordult és háttal lezuhant. A gép, mint már jelentettük, teljesen összetört. A repülőgép utasai mind újságírók voltak, akik a repülő piknikre utaztak Debrecenbe és onnan a kora délután akartak visszatérni Budapestre, hogy a debreceni eseményekről színes tudósításokban számolhassanak be lapjaiknak.

Legtöbbnek a holtteste annyira szétzúródott, hogy a személyazonosságuk megállapítása nagy nehézségekbe ütközött.

A kilenc újságíró közül eddig csak hétnek a kilétét tudták megállapítani és ezek a következők:

Simor Miklós, a „Nemzeti Ujság” munkatársa, Szilvássy József, a „Függetlenség” és „Esti Ujság” munkatársa, Rusznyák Iván, a „Virradat” munkatársa, Molnár Béla, az „Est” munkatársa, Benke Tibor, az „Uj Magyar” munkatársa, Peller György, az „Ujság”

munkatársa és Zombory Vilmos fotóriporter.

A Magyar Újságírók Egyesületét holnapra gyászülésre hívták össze, hogy kegyeletes aktust tartsanak a tömegkatasztrófa alkalmából. Az eseménnyel különben a magyar kormány tagjai is foglalkoztak a ma folytatódóan tartott minisztertanácson és megbízták Antal István államtitkárt, hogy a kormány megbízásából intézzen részvéttáviratot a Nemzeti Ujság, a Függetlenség, Esti Ujság, az Uj Magyar, az Est és a Virradat szerkesztő-ségeihez.

A szerencsétlenségről egyébként újabb a következőket jelentik: A szerencsétlenül járt repülőgép rendes menetrendszerű utasszállító gép volt. A szerencsétlenséget legközelebből egy béres fiú látta, aki a rémületből néhány percre eszméletét veszítette. Amikor magához tért, hasoncsuszva közelítette meg a szerencsétlenség színhelyét, közben segítségért kiáltott. Ő az egyetlen szemtanú, aki látta, hogy az egyik utas megmozdult és végsőket vonaglik, de néhány perc múlva az is kiszervegett. A kora délutáni órákban végre megállapították a szerencsétlenül jártak személyazonosságát. Eszerint a katasztrófánál 6 újságíró és egy fotóriporter vesztette életét. A rejtélyes nyolcadik utas, aki állítólag Galgóczy Imre

debreceni főállatorvos, nem tudja, hogyan kerülhetett a repülőgépre és csak az lehetséges, hogy az újságírók közül valaki átadta a helyét neki, hogy sürgősen Budapestre utazzon. Még nem tudták megállapítani, hogy ki volt az, akivel helyet cserélt. A holttestek között megtalálták még Bárfay Gedeon és Tamary Endre légügyi főfelügyelők holttesteit, a repülőgép pilótáit és Boros József montőrt. A tizenkettő holttest agnoszkálása még nem történt meg teljes bizonyossággal. Érdekes, hogy bár a földbe ütődés pillanatában a benzintartály felrobbant, a repülőgép mégsem égett el. A baleset okát még nem tudják, de valószínű, hogy géphiba történt, amelyet csak a műszaki vizsgálat után lehet majd megállapítani. Ugy látják, hogy a gép valami baj miatt le akart szállni, de e közben hirtelen zuhanni kezdett és rettentő erővel ért földet. A gépnek csak egyik szárnya maradt meg épen.

Délután a légügyi szakértők vizsgálatot tartottak és megállapították, hogy csakugyan súlyos géphiba történt. A két-motoros gép egyik motorja ugyanis hirtelen lemondta a szolgálatot és ez okozta a bajt. A debreceni törvényszék vizsgálóbírája az anyag feldolgozásával rövidesen végezni fog. A temetésre vonatkozólag a hatóságok semmiféle intézkedést nem tettek, bár a vizsgálóbíró a temetési engedélyt már megadta. A boncolásokat megelőzik és a holttesteket Debrecenben ravatalozzáknak fel, ahonnan a hozzátartozók kívánságuk szerint elszállíthatják.

Fellázadt egy kínai zászlóalj a japán koncentrációs táborban

Sanghai. A kínai halálszászlóalj, amelyet a japánok a múlt év nyarán kötött nemzetközi egyezmény értelmében felállítottak, a koncentrációs táborban fellázadt. A táborra kitűzték a Kuomintang zászlaját. A rend helyreállítására fehérorosz önkéntesekből álló hadsereget küldtek ki a helyszínre.

Határ-pavillonokat épít a nemzeti turisztikai hivatal

Bucurestiből jelentik: A nemzeti turisztikai hivatal hozzákezdett annak a két románstílusban épülő pavillonnak az építéséhez, amelyek a két határállomást, Bors-ot és Halmeu—Halmit fogják díszíteni. Ezekben az épületekben nyerne elhelyezést a határrendőrség, a vámhivatal, a nemzeti banknak a valutabeváltó fiókja, a nemzeti turisztikai hivatalnak egy információs irodája, vendéglő, benzin- és olajtöltő-állomás az áthaladó gép kocsik részére, gépkocsigarázs és autójavító műhely. Az emeleten a tisztviselők lakásai lesznek, amelyek teljesen modernül lesznek felszerelve és szobák az autós kirándulók részére, akiknek a határállomáson keletlen éjszakázniuk. Mindkét pavilon építkezését november elsejére teljesen befejezik.

Legújabb sport!

Magyarország nyerte az európa bajnoki vízipólótornát

Magyarország—Németország 2:0 (1:0)

Wembleyből jelentik: Nagy érdeklődés mellett került sorra a mérkőzés, amelyet a magyar csapat megérdemelten nyert nagy küzdelem után és ezzel megnyerte az Európa bajnokság vízipólótornáját. A mérkőzés góljait Halassy és Brandy dobták.

A 100 méteres hátuszás középfutamai

Londonból jelentik: Csütörtökön bonyolították le a 100 méteres európa bajnoki hátuszóverseny két középfutamat, amely a következő eredményeket hozta: 1. előfutam: 1. Schlauch német 1 p. 09.4 mp., 2. Taylor angol 1 p. 12 mp., 3. Scheffer holland 1 p. 12.2 mp., II. előfutam: 1. Nüsse német 1 p. 12 mp., 2. Lengyel magyar 1 p. 12.7 mp., 3. Van Schouwen holland 1 p. 13 mp. A vízipóló mérkőzések során a belga válogatott 3:2 (2:1) arányban győzte le a francia válogatott vízipóló csapatot!